DOI : https://doi.org/10.5281/zenodo.16919329

ମୂଳ ପ୍ରବନ୍ଧ

ସାରଳା ସାହିତ୍ୟରେ ଭାଷାଭିତ୍ତିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଓ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟତାର ରୂପରେଖ

ଅରବିନ୍ଦ ଦାସ

ସଂକ୍ଷିପ୍ତସାର :

ସାରଳା ଦାସଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାଚୀନ କବି ମାନେ ଅନେକ ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସାରଳା ଦାସଙ୍କ ରଚିତ ସୃଷ୍ଟି ସମ୍ଭାରଗୁଡିକୁ ସେହି ସମୟର ସମୃଦ୍ଧ ଭାଷାର ଆଖ୍ୟା ଦିଆ ଯାଇପାରେ । ସେ ନିଜକୁ ଜଣେ ଶାସ୍ତ୍ର ଅନଭିଜ୍ଞ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭାଷାତାତ୍ତ୍ୱିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କଲେ ସେ ଜଣେ ଅସାଧାରଣ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ବୋଲି ଜଣାପଡେ। ଏହି ନିବନ୍ଧରେ ତାଙ୍କ ରଚିତ ମହାଭାରତରେ ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦଗୁଡିକ ତତ୍କାଳୀନ ସଂସ୍କୃତ ପୁରାଣ ଓ କାବ୍ୟଗୁଡିକର ଶବ୍ଦ ସହିତ ରହିଥିବା ସାମଞ୍ଜସ୍ୟରୁ ତାଙ୍କ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଓ ବହୁ ଶାସ୍ତ୍ରଦର୍ଶିତାର ପରିଚୟ ମିଳେ । ବିଲଙ୍କା ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତ, ଚଣ୍ଡୀ ପୁରାଣ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣୀ ବଚନୀକା ଆଦି ପ୍ରତ୍ୟେକ ରଚନାରେ ଚରିତ୍ରଭାଷା ଓ ପରିକଳ୍ପନା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ରହିଛି ଉତ୍କଳୀୟ ପୃଷ୍ଠ ଭୂମି ଓ ସ୍ୱକୀୟତାର ମୌଳିକ ପ୍ରମାଣ । ନିବନ୍ଧର ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ମୂଳ ତାଳପତ୍ର ପୋଥିଗୁଡିକୁ ଅନୁକରଣ କରି ଶବ୍ଦ ଚୟନ କରାଯିବା ସହ ପୋଥିଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଓ ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଛି। ଏହା ସହିତ ସାରଳା ମହାଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଛପା ସଂସ୍କରଣକୁ ତୁଳନା କରି ପାଠ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି ।

ପ୍ରମୁଖ ଶବ୍ଦାବଳୀ :

ସାରଳା ମହାଭାରତ ,ପୋଥି, ପ୍ରାଚୀନ ଭାଷା, ତାଳପତ୍ର , ବ୍ୟାଖ୍ୟା , ପାଣ୍ଡୁଲିପି, ପ୍ରତିଲିପିକରଣ,ଭାଷାତାତ୍ତ୍ୱିକ,ଶବ୍ଦବିଭ୍ରାନ୍ତି ,ମାତ୍ରାଲୋପ, ଉଚ୍ଚାରଣ, ସମାକ୍ଷର,ପଂକ୍ତି, ପ୍ରକ୍ଷିପ୍ତତା, ଗଦ୍ୟାତ୍ମକ ଶବ୍ଦଚୟନ।

ପ୍ରସଙ୍ଗ :

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସାରଳା ମହାଭାରତର ଭାଷା ଓ ବର୍ଣ୍ଣନା ଶୈଳୀ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଲୋଚନା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସାରଳା ଦାସଙ୍କ ଭାଷା ପ୍ରୟୋଗ, କଳ୍ପନା ପ୍ରବଣତା ଓ ରଚନା ଶୈଳୀର ନିପୁଣତା ଯୋଗୁ ତାଙ୍କ ରଚିତ ମହାଭାରତ ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମହାପୁରାଣ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ । ସାରଳା ଦାସଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ପୁରାଣ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ । ସାରଳା ମହାଭାରତର ବସ୍ତୁବିନ୍ୟାସ, ବର୍ଣ୍ଣନା, ନୀତିବାକ୍ୟ ଓ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ,ଅଳଙ୍କାର ବିଧାନ, ଛନ୍ଦ ଯୋଜନା, ଭାଷା ଆଦି କେତେକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ରହିଛି । ଭାଷା ଦିଗରୁ ସାରଳା ମହାଭାରତର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଓ ପ୍ରମୁଖ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ରହିଛି । ସାରଳା ମହାଭାରତର ସାହିତ୍ୟିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇପାରେ । ସାରଳା ଦାସଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଥିଲା ତାହା ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ କଳା ଦିଗରୁ ଥିଲା ଅସମୃଦ୍ଧ । ସେହି ଅସମୃଦ୍ଧ ଭାଷା-ସାହିତ୍ୟର ପିଢ଼ିରେ ସାରଳାଙ୍କ ସାଧନା ଓ ମହାଭାରତ ପରି ସୃଷ୍ଟି କଳ୍ପନା ଯେ ତାଙ୍କୁ 'ଆଦିକବି'ର ମାନ୍ୟତା ଦେଇଛି ଓ ଦେବା ମଧ୍ୟ ଯଥାର୍ଥ। ଆମ

ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧକୁ ଅନ୍‌ଲାଇନରେ ପଢିବାପାଇଁ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତୁ
Quick Response Code:
Available online at : https://pracheenews.com/
DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.16919329
Article No - BPP00322

ଯୋଗାଯୋଗ :
ଡକ୍ଟର ଅରବିନ୍ଦ ଦାସ, ଡିଜିଟାଲ ମାନବବିଦ୍ୟା ଓ ଅନୁବାଦ ଅଧ୍ୟୟନ କେନ୍ଦ୍ର, ରେଭେନ୍ସା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, କଟକ, ଓଡିଶା
E-mail.ID : dasaurobinda4@gmail.com
ORCID ID : https://orcid.org/0009-0008-1896-5667

This is an open access journal, and articles are distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial Share Alike 4.0 License, which allows others to remix, tweak, and build upon the work non commercially, as long as appropriate credit is given and the new creations are licensed under the identical terms.

For reprints contact: *pracheepatrika@rediffmail.com*

ପ୍ରାପ୍ତି	ସମୀକ୍ଷିତ	ଗୃହୀତ	ପ୍ରକାଶିତ
୪.୦୫.୨୦୨୫	୧୧.୦୬.୨୦୨୫	୨୫.୦୭.୨୦୨୫	୧.୦୮.୨୦୨୫

ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧକୁ କିପରି ଉଦ୍ଧୃତ କରିବେ : ଦାସ, ଅରବିନ୍ଦ; ୨୦୨୫। ସାରଳା ସାହିତ୍ୟରେ ଭାଷାଭିତ୍ତିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଓ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟତାର ରୂପରେଖ। ବାସ୍ତବତାର ପରିପ୍ରକାଶ ପ୍ରାଚୀ। ଭାଗ :୧୧, ସଂଖ୍ୟା : ଙ ; ପୃଷ୍ଠା :୯-୨୩।

ପାଖରେ ଥିବା ପାଣ୍ଡୁଲିପିଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ତିନୋଟି ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ପାଇଁ ଆମେ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨କୁ ଆମର ମୁଖ୍ୟ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଭାବରେ ଚୟନ କରିଛୁ । ଯଦିଓ ଏହା ଅତି ପୁରାତନ ନୁହେଁ । ସମ୍ଭବତଃ ଏହା ବୋଧହୁଏ ଏକ ଭିନ୍ନ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପରିବାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଏହାକୁ ଆର୍କିଟାଇପ ବୋଲି କହିବା ଦରକାର, ଏହା ମୂଳ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ନିକଟତମ ସଂସ୍କରଣ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ । ଏହାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡିକ ପାଠ୍ୟର ଆଞ୍ଚଳିକ ପ୍ରସାରଣ ଏବଂ ପରିବର୍ଗକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ଭାବନା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ମହାଭାରତର ସ୍ଥାନୀୟ ରୂପରେଖ ବିଷୟରେ ମୂଲ୍ୟବାନ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରେ । ସଂପାଦକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଣ୍ଡୁଲିପିଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ଉଭୟ ଛୋଟ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟଗୁଡିକୁ ନେଇ ତୁଳନା କରିବା ସହିତ ପାଠ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା । ଛୋଟ ଭିନ୍ନତା ସାଧାରଣତଃ ଲିପିବଦ୍ଧ ଅଭ୍ୟାସରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ, ଯେପରିକି ବନାନ କିମ୍ବା ଲେଖା ସମ୍ମିଳନୀ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ । ଏହା ପାଠକୁ ବିଶେଷ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରେ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ, ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡିକ ଏକ ନୂତନ ଆହ୍ୱାନ ଉପସ୍ଥାପନ କରେ, ଯେହେତୁ ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏହି ପାଠକୁ ଯେଉଁଭଳି ଭାବରେ ବୁଝିଥିଲେ, ସେହିଭଳି ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ତଦନୁସାରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହା ବିଷୟବସ୍ତୁ କିମ୍ବା ଅର୍ଥରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଭିନ୍ନତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ବେଳେବେଳେ କପି ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମୟରେ ଅସାବଧାନତା ଯୋଗୁ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକ ଭିନ୍ନ ହୋଇପାରେ । ପାଠ୍ୟର ଏହି ସମନ୍ୱିତ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବାବେଳେ ଆମେ ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ପ୍ରତିଫଳନ କରୁଥିବା ଶବ୍ଦ ତଥା ବିଷୟ ଏବଂ କେଉଁଟି ତ୍ରୁଟି ରହିଛି ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛୁ । ଏଥିପାଇଁ ଆମେ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଛୁ । ପାଠକମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ପାଇଁ, ଆମେ ପ୍ରଫେସର ଡକ୍ଟର ଆର୍ତ୍ତବଲ୍ଲଭ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ସଂସ୍କରଣରେ ମିଳିଥିବା ସମାଜ ଫର୍ମ ଏବଂ କ୍ରମକୁ ମେଳାଇବା ପାଇଁ ଡିଜିଟାଲ ସଂସ୍କରଣରେ ଅଧ୍ୟାୟଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଗଠିତ କରିଛୁ । ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଜରୁରୀ ଯେ, ତାଳପତ୍ରର ପାଣ୍ଡୁଲିପିଗୁଡିକର ନକଲ କରିବା ସମୟରେ ଏହାର କୌଣସି ସ୍ଥିର କ୍ରମ ପାଳନ କରାଯାଏ ନାହିଁ, ବେଳେବେଳେ ଏଗୁଡିକ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ବିଛା ଯାଇଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ ଆମେ ଅନ୍ୟ ଛପା ପାଠ ତଥା ତାଳପତ୍ର ପାଣ୍ଡୁଲିପିଗୁଡିକ ସହ ତୁଳନା କରି ପାଠ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛୁ ।

ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇପାରେ । **ଉଦାହରଣ (୧) ଜୟ ତୁ ଦଧିମଙ୍ଗଳ ବିଘ୍ନରାଜ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨; ଜୟ ତୁ ଦଧି ମଙ୍ଗଳ ବିଘ୍ନରାଜ ଗୋ.ମ.୧୦; ଜୟ ଜୟ ଦଧିମଙ୍ଗଳ ହେ ବିଘ୍ନରାଜ ରା.ର; ଜୟତୁ ଦଧି-ମଙ୍ଗଳ ବିଘ୍ନରାଜ ଆ.ବ; କୃ.ଚ.ସା; ଜାହାର ଦ୍ରସନେ ଜେ ସୀଦ୍ଧ ସବିକାର୍ଯ୍ୟ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨; ଯାହାର ପ୍ରସନେ ସିଦ୍ଧି ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ ଗୋ.ମ.୧୦; ଯାହାର ପ୍ରସନ୍ନେ ସିଦ୍ଧି ହୁଏ ସର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟ ରା.ର; ଯାହାର ପ୍ରସନ୍ନେ ସିଦ୍ଧ ହୁଅଇ ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ ଆ.ବ; ଯାହାର ଦଶନେ ସିଦ୍ଧ ହୁଅଇ ସର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟ କୃ.ଚ.ସା;** । ସମାଲୋଚକ ପାଠ୍ୟକୁ ନେଇ ଆମେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରିଛୁ । ବିପ୍ରରାଜର ଅର୍ଥ ହେଉଛିବ୍ରାହ୍ମଣ ରାଜ ବିଘ୍ନରାଜର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଗଣେଶ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦଗୁଡିକରେ ବିଘ୍ନେଶ୍ୱର ଥିବାରୁ ବିଘ୍ନରାଜ ରଖିଲେ ପାଠ ସୁସଙ୍ଗତ ରକ୍ଷା ହୋଇପାରିବ । ଜୟତୁ ର ଅର୍ଥ ହେଉଛିସ୍ତୁତି ବା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ସମ୍ବୋଧନ, ଇଷ୍ଟ କୀର୍ତ୍ତିଗାନ । ଜୟତୁ ଦଧି ମଙ୍ଗଂଳ ବିଘ୍ନରାଜ । ଜୟତି ଶବ୍ଦ ଅନୁକ୍ରମରେ ଗଠିତ ପରି ମନେହୁଏ । 'ଦର୍ଶନେ' ହେଉଛି ଦ୍ରସନେର (ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨) ଆଧୁନିକ ରୂପ । ଯାହାର ପ୍ରସନ୍ନେର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯାହାଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ଅଥବା କୃପାରୁ ଯାହାର ଦର୍ଶନେ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯାହାଙ୍କର ଦର୍ଶନ ଯୋଗୁଁ । ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ପାର୍ଥକ୍ୟ ସଫଳତାର ମାନଦଣ୍ଡରେ ନିହିତ । ପ୍ରଥମ ବାକ୍ୟରେ ସଫଳତାକୁ ଦେବତାଙ୍କ ସୁଖରେ ବାନ୍ଧି ଅଧିକ ବିଷୟଗତ ଓ ଭାବଗତ ମାପକାଠି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରାଯାଇଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ ବାକ୍ୟରେ ସଫଳତାର ଚାବିକାଠି ଭାବେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଦେବତାଙ୍କ ଦର୍ଶନ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସହ ସଫଳତା ଯୋଡିହୋଇଛି । ' **ଦଧିମଙ୍ଗଳଙ୍କ** ପାଇଁ ଗୌରବ, **ବିଘ୍ନରାଜଙ୍କ** ପାଇଁ ଗୌରବ । ତୁମ ଦ୍ୱାରା ଆଶୀର୍ବାଦ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେମାନଙ୍କର ହୃଦୟର ଗଭୀର ପ୍ରଦେଶରୁ ପ୍ରଣାମ କରୁଛି । ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଗୁଡ଼ିକରେ ଦୁଇଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଯାଏ । ଗୋଟିଏ ସଂସ୍କରଣ ସୂଚିତ କରେ ସେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେବତାଙ୍କ ସୁଖ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ: "ଯଦି ତୁମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ତେବେ ତୁମେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କର,' ଅନ୍ୟ ସଂସ୍କରଣ ସୂଚାଇଥାଏ ସେ ଦେବତାଙ୍କର କେବଳ ଦର୍ଶନରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଆସିଥାଏ: 'ଯେତେବେଳେ ଲୋକମାନେ ଦେଖନ୍ତି ତୁମେ ଆଶୀର୍ବାଦପ୍ରାପ୍ତ । ପ୍ରଥମ ଦେଖାରେ ଏହା ଏକ ସାମାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରି ମନେହୁଏ, ଯେହେତୁ ଉଭୟ ସଂସ୍କରଣ ଆଶୀର୍ବାଦ ପ୍ରଦାନକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ । ତଥାପି, ନିକଟତର ପରୀକ୍ଷଣ ପରେ ଅର୍ଥର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରେ । ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣରେ ଦେବତାର ସୁଖ କିମ୍ବା ସନ୍ତୁଷ୍ଟତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଆଶୀର୍ବାଦ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଅଟେ । ଏହା ଏକ ସମ୍ପର୍କର ପରିଚୟ ଦେଇଥାଏ ଯେଉଁଠାରେ ଭକ୍ତି, ରୀତିନୀତି କିମ୍ବା ଦେବତାଙ୍କ ଭୋଗ ଦ୍ୱାରା ଭଗବାନଙ୍କ କୃପା ଅର୍ଜନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଦେବତାଙ୍କ

ଅନୁଗ୍ରହ ବଜାୟ ରଖିବାର କିମ୍ବା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ବିନା ଦେବତାଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ଦେଇ ଦିଆଯାଏ । ଏହି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନିଜେ ଧ୍ୟାନ ଦେବତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିର ଶକ୍ତିକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରେ, ସୁଚାଇଥାଏ ଯେ ଦେବତାଙ୍କ କୃପା ପ୍ରଚୁର ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁଥିବା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ । ଦେବତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାର କାର୍ଯ୍ୟ ଆଶୀର୍ବାଦ ଆଣିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ । ଏହା ଅଧିକ ଉଦାର ସମ୍ପର୍କ ଜାତ କରିଥାଏ ତଥା ଦେବତା ଏବଂ ଉପାସକ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ସହନଶୀଳତା ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ । ଅପରପରେ ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ପୂଜାପାଠର ଅଧିକ କାରବାର ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ । ଉଭୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେବତାଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଧାରଣାକୁ ଅଂଶୀଦାର କରୁଥିବାବେଳେ, ଏକ ସର୍ତ୍ତମୂଳକରୁ ଏକ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଢାଞ୍ଚାରେ ଦେବତାଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହ ଏବଂ ଦେବତାଙ୍କ ସହିତ ପୂଜକଙ୍କର ସମ୍ପର୍କକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥାଏ । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯଥେଷ୍ଟ ତତ୍ତ୍ୱଗତ ପ୍ରଭାବ ଧାରଣ କରିଥାଏ । **ଉଦାହରଣ (୨)ଆ.ପ. ଶା.ବି. [୭୪]କ ଶାନ୍ତନୁ ଯେ ବୈଷ୍ଣବ ଭାବ ଦେଖି] ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨; ସାୟେତନୁକଂର ଗୋ.ମ.୧୦;ଶାୟେଂତନୁଙ୍କ ଆ.ବ; ଶାନ୍ତନୁଙ୍କର କ.ପ୍ରି.କ; ଶାୟେଂତନୁଙ୍କର କୃ.ଚ.ସା; ସାୟଉନୁଙ୍କର ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫; ସାୟେଂତନୁ ଜେ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨; ନିଷ୍ଟୁର ଭାବଦେଖି ଗୋ.ମ.୧୦; ଯେ କଠୋର ବ୍ରତଭାବ ଦେଖି ଆ.ବ; ଅତି ନିଷ୍ଠୁର ଭାବ ଦେଖି କ.ପ୍ରି.କ; ନିଷ୍ଠାପର ଭାବ ଦେଖି କୃ.ଚ.ସା; ଅନେକ ନିଷ୍ଠା ଦେଖି ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫; ବୈଷ୍ଣଂବ ଭାବ ଦେଖି ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨;** କଠୋର ବ୍ରତ ଭାବ, ଅତି ନିଷ୍ଠୁର ଭାବ,ନିଷ୍ଠାପର ଭାବ, ଅନେକ ନିଷ୍ଠା, ବୈଷ୍ଣଂବ ଭାବ : ଏହିସବୁ ଏକ ଭାବପ୍ରବଣତା ପ୍ରସଙ୍ଗ । ସବୁଥିରେ ଶାନ୍ତନୁ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଗଙ୍ଗା ଠାରୁ ନିଜକୁ ଦୂରେଇ ରଖିବା ନିଷ୍ପତିକୁ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ବୈଷ୍ଣଂବ ଭାବ ଉଦାସୀନତା ଅର୍ଥାତ୍ ସଂସାରର ବୈରାଗ୍ୟତାକୁ ସୂଚାଉଛି । ସେହିପରି କଠୋର ବ୍ରତ ଭାବ, ଅତି ନିଷ୍ଠୁର ଭାବ,ନିଷ୍ଠାପର ଭାବ, ଅନେକ ନିଷ୍ଠା କଠୋର ସାଧନା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବୋଲି ମନେହୁଏ । ଏହି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପାଠରେ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଏବଂ ଭାବପ୍ରବଣତା ସହିତ ଅଧିକ ଘନିଷ୍ଠ ଅଟେ । **ଉଦାହରଣ (୩)** ଆ.ପ. ଶା.ବି.ଥ [୮୮ଖ] ରାଜପଦେ ପଶି କିମ୍ପା ଚିନ୍ତ ଏକାଦଶୀ] ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨; ରାଯ୍ୱପଦେ ପସିଂ ଗୋ.ମ.୧୦; ରାଜପଦେ ବସି ଆ.ବ; ରାଜ୍ୟପଦ ଛାଡି କ.ପ୍ରି.କ; ରାଜପଦେ ପଶି କୃ.ଚ.ସା; ରାଜ୍ଜ ପରେଦଶ ଜେ ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫; ରାଜପଦେ ପସିଂ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨; କାଂପାଂ ଚିନ୍ତ ଯେକାଦିସି ଗୋ.ମ.୧୦; କିମ୍ପା ଭଜୁ ଯେକାଦଶୀ ଆ.ବ; କିପାଁ କର ଏକାଦଶୀ କ.ପ୍ରି.କ; କିମ୍ପା କରୁ ଯେକାଦଶୀ କୃ.ଚ.ସା; କରିବୁ ସେନାପତି ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫; କାଂପାଂ ଚିନ୍ତ ଯେକାଦିସୀ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨; । ଏଥିରେ ବୈଷ୍ଣବ ଭାବ ତଥା ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚିନ୍ତନ ସଂପର୍କରେ କୁହାଯାଇଛି । ଏକାଦଶୀ ବ୍ରତ ହେଉଛି ନିଷ୍ଠାପର ଭାବର ପରିମାପକ । ସାଧରଣ ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପଦ ବା ଶବ୍ଦର ବିକୃତ ରୂପ ଗ୍ରହଣ ,ମାତ୍ରା ଲୋପ ହେତୁ ଶବ୍ଦ ବିଭ୍ରାନ୍ତି ଓ ପଦ ବା ଶବ୍ଦର ବିକୃତ ରୂପ ଗ୍ରହଣ କଥା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ , ଯଦି "ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ" କିମ୍ବା "କାନ୍ଦିବା ଏବଂ ଶୋଇବା" ଏବଂ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ଆଙ୍ଗିକ ("ଶୋଇବା ଏବଂ କାନ୍ଦିବା") ମଧ୍ୟରେ ଗୁରତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରେ । ଅର୍ଥ ତେଣୁ, ଯଦି ସମ୍ପାଦକ ଏକ ନିରାଶାର ଗଭୀର ଭାବନାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ତେବେ ସୋମାନେ ଶୋଇବା ଏବଂ କାନ୍ଦିବାକୁ ବାଛିପାରନ୍ତି , କାରଣ ଏହା ଏକ ଭାବପ୍ରବଣ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ , ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବପ୍ରବଣତା କିମ୍ବା ଅସହାୟତା ହୋଇପାରେ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ପରିବର୍ତ୍ତନଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ତଥାପି , ଯେହେତୁ ପାଠ୍ୟର ସାମଗ୍ରିକ ଅର୍ଥ କିମ୍ବା ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ଆଭିମୁଖ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ , ଆମେ ଏକ ଛୋଟ କିମ୍ବା ଅଣ – ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖୁ । ବସିବା ଏବଂ କାନ୍ଦିବା ବନାମ ଶୋଇବା ଏବଂ କାନ୍ଦିବା ମଧ୍ୟରେ ପସନ୍ଦ ଅନୁବାଦରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । କାରଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିକଳ୍ପ ବିଭିନ୍ନ ସଂଯୋଗ ଧାରଣ କରିଥାଏ, ଯାହା ମୂଳ ପାଠ୍ୟର ଭାବପ୍ରବଣ ସ୍ୱରକୁ କିପରି ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ, ତାହା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ । ଅନୁବାଦରେ, ଏହିପରି ସୂକ୍ଷ୍ମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଗୁଡିକ ପାଠକମାନଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଓ ପରିସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଧାରଣାକୁ ଆକୁଷ୍ଟ କରେ । ଯଦି ଅନୁବାଦକ ଶୋଇବା ଓ କାନ୍ଦିବା ପାଇଁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏହା ଏକ ଗଭୀର ଭାବପ୍ରବଣ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କିମ୍ବା ଓ ଅସହାୟତାକୁ ସୂଚିତ କରେ, ଯେତେବେଳେ କି ବସି କାନ୍ଦିବା ଏକ ସାନ୍ତ୍ୱନା ସହିତ ଦୁଃଖକୁ ସୂଚାଇପାରେ । ତେଣୁ, ଏହିପରି ଭିନ୍ନତାଗୁଡିକରେ ସମ୍ପାଦକୀୟ ପସନ୍ଦ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, କାରଣ ଏହାର ମୂଳ ପାଠ୍ୟର ଅର୍ଥ । ଏହାସହିତ ଭାବପ୍ରବଣତା କିପରି ଅନ୍ୟ ଭାଷାରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୁଏ, ଏହାର ସିଧାସଳଖ ପ୍ରଭାବ ପଡିଥାଏ ।

ଉଦାହରଣ(୫) ପାଣ୍ଡୁଲିପିଗୁଡିକରେ ଭୁଲ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରାୟତଃ ଅକ୍ଷରଗୁଡିକର ଆକୃତିର ସମାନତା ହେତୁ ଘଟିଥାଏ , ଯାହା ଟ୍ରାନ୍ସକ୍ରିପସନ୍ ତ୍ରୁଟି ଓ ଭୁଲ୍ ଶବ୍ଦସୀମାକୁ ନେଇପାରେ । ସାମ୍ଭାବ୍ୟ ଭୁଲ ବୁଝାମଣା ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ, ସମାନ ଆକୃତିର ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ଭିଜୁଆଲ

କରିବା ଉପଯୋଗୀ, ଯାହା ପରସ୍ପର ପାଇଁ ଭୁଲ୍ ହୋଇପାରେ । ସ୍କ୍ରିପ୍ଟଗୁଡିକରେ ଏହି ପଦ୍ଧତି ବିଶେଷ ଉପଯୋଗୀ, ଯେଉଁଠାରେ ଅକ୍ଷରଗୁଡିକ ଫର୍ମ ସହିତ ସମାନ, କାରଣ ଏହା ତ୍ରୁଟିର ସାମ୍ଭାବ୍ୟ ଉତ୍ସଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଶବ୍ଦର ସାମ୍ନା କରିଥିଲୁ, ଯାହା ବୁଝିବା କଷ୍ଟକର ଥିଲା । ଆମକୁ ସେହି ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ କଳ୍ପନା କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା ଯାହା ଭିଜୁଆଲାଇଜ୍ ସହିତ ସମାନ ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ଏହାର କାରଣଟ୍ରାନ୍ସକ୍ରିପର ହୁଏତ ସେମାନଙ୍କୁ ଭୁଲ୍ ବୁଝିଥିବେ ଏବଂ ଶବ୍ଦସୀମାକୁ ଭୁଲଭାବରେ ପରଖିଥିବେ । ଉଦାହରଣସ୍ୱରୁପ ଟ୍ରାନ୍ସକ୍ରିପସନ **ପୁରରବା ନନ୍ଦନ** ବଦଳରେ ପୁରର ବାମନନ୍ଦନ.ପଢିଥିଲେ । **ମ** ଓ **ବ** ଅକ୍ଷର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭିଜୁଆଲ୍ ସମାନତା ହେତୁ ଏକ ଭୁଲ୍ ହୋଇପାରେ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଗୋପୀନାଥ ନନ୍ଦଶର୍ମା ତାଙ୍କ ଉଦାହରଣରେ ବର୍ଣ୍ଣନାକରିଥିବା "କେଶୀମାୟେ ଓ କେ ସୀମାୟେବିଷୟ ସହିତ କିଛିମାତ୍ରାରେ ସମାନ । ଯେଉଁଠାରେ ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ଭୁଲ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଭୁଲ୍ ବିଭାଗକୁ ନେଇଥାଏ ।

କେତେକ ବନାନ ତ୍ରୁଟି, ଯଦି ଟ୍ରାନ୍ସକ୍ରାଇବର ଦ୍ୱାରା ଆଗତ ହୁଏ, ଅର୍ଥରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିପାରେ । ଉଦାହରଣସ୍ୱରୁପ ଭାଗିରଥି, ଭାଗିରଥୀ ଆଦି କ୍ଷେତ୍ରରେଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ଟ୍ରାନ୍ସକ୍ରାଇବର ହୁଏତ ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ନାମକୁ ଅଣଦେଖା କରିପାରେ । ଏହାକୁ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରଖିପାରେ । ଅବଶ୍ୟ ସଠିକ୍ ଫର୍ମ, ଭାଗିରଥୀଦେବତା ଗଙ୍ଗାକୁ ବୁଝାଏ । ସଠିକ୍ ଟ୍ରାନ୍ସକ୍ରିପସନ୍ ପାଇଁ ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନଦେବା ଜରୁରୀ । ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସାମାନ୍ୟ ବନାମ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅର୍ଥକୁ ବିଶେଷଭାବରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବ ନାହିଁ, ଯେପରିକି **କେଳି, କେଳୀ ଓ ରଏଣୀ,** ରୟଣୀ ସହିତ ସମାନ ଅର୍ଥ ଅଛି । **ଆ.ପ. ଶା.ବି.[୧୦୦]ଖ ରତି ରଞ୍ଜନ ପାଇଲେ ରଖିଲେ କ୍ରୀଡାରଙ୍ଗ କେଳି] ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨; ରତୀ ରଗଂ ଲଗାଇଂ ଲେଖିଲେ କୃଡାରଗଂ କେଳି ଗୋ.ମ.୧୦; ରତିବନ୍ଧ ଲିହାଇଲେ କ୍ରୀଡା ରସେ କେଳି ଆ.ବ; ରବି ରଙ୍ଗ ଲଗାଇଲେ କଲେ ରତିକାଳି କ.ପ୍ରି.କ; ରତି ବିନ୍ଧି ଲିହାଇଲେ କ୍ରୀଡାରଙ୍ଗ କେଳି କୃ.ଚ.ସା; ରତରଙ୍କ ଲିହାଇବା କ୍ରିଡାରଙ୍ଗ ବୋଲି ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫;ରତି ରଞ୍ଜନ ପାଇଲେ ରଖିଲେ ****** କେଳି ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨;**(ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

ଏହା ଟ୍ରାନ୍ସକ୍ରିପଟରମାନଙ୍କୁ ସାମାନ୍ୟ ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ଅଣଦେଖା କରିପାରେ । ବିଶେଷତଃ**.ବାଉନି, ବାହୁନି**,ବ୍ୟବହାରରେ। **ଆ.ପ. ଶା.ବି. [୧୦୧କ] ଅନେକ ଚାଟୁ ପଟଳେ କରନ୍ତି ଗଗାଂକୁ ବାହୁନି] ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨; ଅନେକ ଚାଟୁ ପଟଳ କରନ୍ତି ଗଗାଂକୁ ବାଉଂନି ଗୋ.ମ.୧୦; ଅନେକ ଚାଟୁ ପଟଳ କରନ୍ତି ଗଙ୍ଗାକୁ ବାଉନି ଆ.ବ; ଅନେକ ଚାଟୁ ଗଙ୍ଗାଙ୍କୁ କହନ୍ତି ବାଉନି କ.ପ୍ରି.କ; ଅନେକ ଚାଟୁ ପଟଳେ ସେ କହନ୍ତି ବାଉନୀ କୃ.ଚ.ସା;; ଅନେକ ଚାଟୁ ବଚନ ଗଙ୍ଗାଙ୍କୁ କହଉି ବିନୋଇ ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫; ଅନେକ ଚାଟୁ ପଟଳେ ** ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨;** (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

ଅତିରିକ୍ତ ଭାବରେ ନାପସନ୍ଦ କରିବାକୁ ଏବଂ ବିଳାପ କରିବାକୁ ପରି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଟ୍ରାନ୍ସକ୍ରିପଟର ଓ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ପକାଇପାରେ । ଯଦି ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର ସହିତ ପରିଚିତ ନଥାଏ, ସେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସମସ୍ୟାରେ ପଡିଥାନ୍ତି ।

ଆ.ପ. ଶା. [ବି.୨ଖ] ଦୁହିତାକୁ ଦେଖି ସେ ନୀର୍ଘାତ କ୍ରୋଧ କଲେ] ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨; ଦୁହିତାକୁ ଚାହିଁ ଦିନେ ରା.ରା; ନିର୍ଘାତ କହିଲା ରା.ରା; ଦୋହୀତାକୁ ଦେଖି ସେ ନିର୍ଘାତ କୋପ କଲା ଗୋ.ମ.୧୦; ଦୋହିତାକୁ ଦେଖିଣ ନିର୍ଘାତ ଅନେକ କ୍ରୋଧକଲା ଆ.ବ; ଦୁହିତାକୁ ଦେଖିଣ ସେ; ନିର୍ଘାତ ବୋଇଲା କ.ପ୍ରି.କ; ଦୋହିତାକୁ ଦେଖିଣ ଯେ କୃ.ଚ.ସା; ନିର୍ଘାତ ଶୋକ କଲା କୃ.ଚ.ସା; ଦୁହିତା ରପ ଦେଖି; ନିର୍ଘାତ ହୃଦରେ କ୍ରୋଧ କଲା ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫; ଦୋହିତାକୁ ଦେଖି ସେ ନୀର୍ଘାତ କ୍ରୋଧ କଲେ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨; (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

ଅସ୍ୱଷ୍ଟତାକୁ ଏଡାଇବା ପାଇଁ ଆମେ ଗଙ୍ଗାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ପାଇଁ ବନାନକୁ**.ନୀର୍ଘାତ** ବାଛିଛୁ । ଏହାକୁ **ନିର୍ଘାତ**ଠାରୁ ଅଲଗା କରି ଯାହା **ବଡ ଭୟଙ୍କର** କିମ୍ବା **ଗର୍ଜନ ଶବ୍ଦ** ଭଳି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଓଆରପି ୩୬୨ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସଂସ୍କରଣ ମୂଳତଃ ଦ୍ୱିତୀୟ ବନାନ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ବେଳେ ଓଆରପି ୩୬୨ ଉଭୟ ଧାରଣ କରିଥାଏ । ଯେକୌଣସି ଅବାଞ୍ଛିତ ଦ୍ୱିତ ଅର୍ଥକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଏହି ଆଡଜଷ୍ଟମେ। କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ କି **ନିର୍ଘାତ**. ଉଭୟନାମ ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣନାକାରୀ ଶବ୍ଦକୁ ସୂଚାଇପାରେ । ଯେତେବେଳେ ଆମର ମୁଖ୍ୟ ସାକ୍ଷୀ ଶବ୍ଦ ଧାରଣ କରନ୍ତି, ଯାହା ଅନ୍ୟ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଭିନ୍ନ । ଆମେ ଏହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବଜାଇ ରଖୁ ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମବାୟ ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦାନ କରୁ ଯାହା ଆମର ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ସମର୍ଥନ କରେ । ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଣ୍ଡୁଲିପିରୁ ସଠିକ୍ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଆ ଅଭିଧାନରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଆମେ ଇନଲାଇନ୍ ନୋଟ ମାଧ୍ୟମରେ ଅତି ଘନିଷ୍ଠ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ

ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛୁ । ଏହି ଶବ୍ଦଗୁଡିକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିପାରେ ଯାହା ସର୍ବସାଧାରଣ ସ୍ମୃତିରୁ କ୍ଷୀଣ ହୋଇଯାଇଛି ।

ସାରଳା ମହାଭାରତର ଭାଷାତାତ୍ତ୍ୱିକ ଅନୁଶୀଳନ ପୁସ୍ତକରେ ବିଶିଷ୍ଟ ଭାଷାବିତ ପ୍ରଫେସର ଧନେଶ୍ୱର ମହାପାତ୍ର ସାରଳା ମହାଭାରତର ଭାଷା ସଂପର୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି କହିଛନ୍ତି "ପଞ୍ଚଦଶ ଶତାବ୍ଦୀ ବେଳକୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସ୍ଥିର ରୂପରେଖ ଗ୍ରହଣ କରିସାରିଥିଲା । ଆରମ୍ଭରେ ଏହାର ପ୍ରାଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ ସାରଳା ଦାସ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଯେଉଁ ସ୍ୱରୂପ, ତାହା ସାରଳା ମହାଭାରତର ଭାଷାର ସ୍ୱରୂପ ଠାରୁ ବିଶେଷ ଭିନ୍ନ ନୁହେଁ । ଅବଶ୍ୟ ପାଞ୍ଚଶହ ବର୍ଷର ବିବର୍ତ୍ତନ ମଧରେ କେତେକ ପ୍ରାଚୀନ ଶବ୍ଦ ଏବଂ କ୍ରିୟା, ବିଭକ୍ତି,ସର୍ବନାମ ପ୍ରଭୃତି ଭାଷାପରିଚାରୟକ ଅଙ୍ଗଗୁଡିକର କେତେକ ପ୍ରୟୋଗ ଅପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଗଲାଣି । ପକ୍ଷାନ୍ତରେ, କେତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦ କଥା ପ୍ରୟୋଗରେ ସୃଷ୍ଟ ମଧ ହେଲାଣି । ତଥାପି ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ତଥା ବିକାଶ ଦୀର୍ଘ ସମସ୍ତ ସ୍ରୋତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କିଛି ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଓଡିଆ ସଂସ୍କୃତି ପରି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ମଧ ରକ୍ଷଣଶୀଳ, ଏହା କହିଲେ ଅଯଥାର୍ଥ ହେବ ନାହିଁ । **********ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁସ୍ତକାଗାରରେ ଯେଉଁ ସାରଳା- ମହାଭାରତ ମିଳୁଛି, ତାହାର ଭାଷାପ୍ରକୃତ ସାରଳା-ମହାଭାରତର ଭାଷା ନୁହେଁ । କାରଣ, ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶକମାନେ ତାହାର ଦାଣ୍ଡୀ ରୀତିକୁ ଭାଙ୍ଗି ଚଉଦ ଅକ୍ଷର ଛନ୍ଦରେ ପରିଣତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଭାଷାକୁ ମଧ ଆଧୁନିକ ରୂପ ଦେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସାରଳା-ମହାଭାରତରେ ଭାଷାତାତ୍ତ୍ୱିକ ଅନୁଶୀଳନ ନିମନ୍ତେ ଏହି ମୁଦ୍ରିତ ପୁସ୍ତକ ଆଦୌ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । । ********କେହି କେହି କହନ୍ତି, ସାରଳା- ମହାଭାରତ ଚଉଦ ଅକ୍ଷର ଛନ୍ଦରେ ଲେଖା ହୋଇଥିଲା । କ୍ରମେ ଅନୁଲେଖକମାନଙ୍କ ପ୍ରମାଦହେତୁ ତାହା ଅସମାନ- ଅକ୍ଷର-ଛନ୍ଦରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ଏହି ମତ ସମାଚୀନ ମନେ ହୁଏ ନାହିଁ । କାରଣ, ସମସ୍ତ ପୋଥିରେ ପାଦ-ମାନଙ୍କର ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ଏତେ ଅସମାନ ଯେ ତାହା ଏକ ସମାନତାର ବିକୃତି ବୋଲି କୁହାଯାଇ ନ ପାରେ । ତା'ଛଡା କେବଳ ସାରଳା- ମହାଭାରତ ନୁହେଁ, ବିଚିତ୍ର ରାମାୟଣ (ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରଦାସଙ୍କ କୃତ), ଜଗମୋହନ ରାମାୟଣ (ବଳରାମଦାସଙ୍କ କୃତ) ପ୍ରଭୃତି ପୁରାଣ ମଧ ଅସମାନ- ଅକ୍ଷର-ଛନ୍ଦରେ ରଚିତ । ଏ ପ୍ରକାର ରଚନାରୀତିକୁ ଦାଣ୍ଡୀରୀତି ବା ଦାଣ୍ଡୀବୃତ୍ତ କୁହାଯାଏ । ଦାଣ୍ଡପରି ମୁକ୍ତ ତଥା **ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ** ହୋଇଥିବାରୁ କିମ୍ବା ଦାଣ୍ଡ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଅର୍ଥାତ୍ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବାରୁ ବୋଧହୁଏ ଏହାର ଏପରି ନାମକରଣ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦରେ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ପାଦ, କେଉଁଠି ବା ତିନୋଟି ପାଦ ଅଛି । ପ୍ରଥମ ପାଦର ଶେଷ ବର୍ଣ୍ଣର ସହିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ପାଦର ଏବଂ ସ୍ଥଳବିଶେଷରେ ତୃତୀୟ ପାଦର ଶେଷ ବର୍ଣ୍ଣର ମିଳନ ଘଟିଅଛି । ପାଦଗୁଡିକର ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ଆଠ, ନଅରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବତିଶ, ତେତିଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଛି । କେଉଁଠି ବା ସ୍ୱଭାବିକ ଗତିରେ ପାଦଦ୍ୱୟ ସମାନ ହୋଇଛି । ସମ୍ଭବତଃପୁରାଣ ପାଠକମାନେ ଯେପରି ଲହରାୟିତ ଭଙ୍ଗୀରେ ମଝିରେ ମଝିରେ ନିଃଶ୍ୱାସ ନେଇ ବୋଲି ପାରିବେ ଏବଂ ଶ୍ରୁତିମଧୁର କଣ୍ଠ ଶୁଣାଇପାରିବେ, ସେଥିପାଇଁ ପାଦଗୁଡ଼ିକର ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ସମାନ ରଖାଯାଇ ନାହିଁ । ସେ ଯାହାହେଉ, ଛନ୍ଦର କଠିନ ଶୃଙ୍ଖଳା ନଥିବା ହେତୁ ଏଥିରେ ଭାବପ୍ରକାଶର ଶକ୍ତି ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । (ସାରଳା ମହାଭାରତର ଭାଷାତାତ୍ତ୍ୱିକ ଅନୁଶୀଳନ, ପ୍ରକାଶନ ୧୯୯୪ ପ୍ରଫେସର ଧନେଶ୍ୱର ମହାପାତ୍ର ଫ୍ରେଣ୍ଡସ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, ବିନୋଦ ବିହାରୀ କଟକ)

ସାରଳା ଦାସ ଭାଷା ପ୍ରୟୋଗରେ 'ଏ' ସ୍ଥାନରେ 'ଯେ' ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି । ଆଧୁନିକ କାଳରେ ଆମେ 'ଏଥୁ' ବୋଲି ଲେଖୁଥିବା ଶବ୍ଦକୁ 'ଯେଥୁ' ମଧ ଆକାରନ୍ତ ଶବ୍ଦର ଶେଷରେ ଅନେକତ୍ର ସ୍ଥାନରେ ''ଆଇଲାକ'' 'ଲାଗିଲା' ସ୍ଥାନରେ ସ୍ଥଳବିଶେଷରେ 'ଇ' ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି । ''ଭୁବନକୁ'' ସ୍ଥାନରେ ''ଭୁବନକଇଁ'' ଓ ତେଣୁ ସାଧାରଣ ଭାବେ ଅ ବୋଲି ବାରମ୍ବାର ଲେଖୁଛନ୍ତି । ସେହିପରି ସାରଳା 'କ' ଅକ୍ଷର ପ୍ରୟୋଗ କରିଅଛନ୍ତି । ଯଥା—ଅଇଲା ''ଲାଗିଲାକ'" । ପୁଣି ସେ ମଧ ''ହ୍ରସଉ'' ସ୍ଥାନରେ ଉଦାହରଣସ୍ୱରୂପ "କାହାକୁ" ସ୍ଥାନରେ ''କାହାକଇଁ'' ଏବଂ ''ଯିବାକୁ'' ସ୍ଥାନରେ ''ଯିବାକଇଁ'' ବ୍ୟବହାର କରିଅଛନ୍ତି । ସାରଳା ଦାସଙ୍କ ମହାଭାରତର ବୃତ୍ତକୁ 'ଦାଣ୍ଡୀବୃତ୍ତ'' କୁହାଯାଏ । ଅକ୍ଷରର ମୁକ୍ତିଛନ୍ଦ ହେଉଛି ଦାଣ୍ଡୀବୃତ୍ତର ପ୍ରଧାନ ଲକ୍ଷଣ । ଏହା ସହିତ ସାରଳା ଦାସ ତାଙ୍କ ରଚନାରେ ପରିପକ୍ୱ କାବ୍ୟ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ସମାବେଶ ଖୁବ୍ ସଫଳତାର ସହ କରିପାରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧରେ ସାରଳା ମହାଭାରତର ଆଦି ପର୍ବର କେତେକ ଅଧ୍ୟାୟକୁ ନେଇ ସାରଳା ମହାଭାରତର ଭାଷାଭିତ୍ତିକସ୍ୱାତର୍ନ୍ତ୍ୟ ଓ ପ୍ରମୁଖ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

୧. ସମାନ ବର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଭ୍ରାନ୍ତି (ଧନ୍ୟ/ଅନ୍ନ) ।

ତେଣୁ ସେ କୁରବସଂ ହୋଇଲା **ବିଖ୍ୟାଉ** ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୫ **(ଶାନ୍ତନୁ ଉପାଖ୍ୟାନ)** କୁରୁବଂଶ = କୁରବସଂ **ସାରଳା ସାହିତ୍ୟରେ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ରୁ ବଦଳରେ ର ର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି ।** ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ରେ କୁରବସଂ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ଏହାର ଆଧୁନିକ ରୂପ ହେଉଛି କୁରୁବଂଶ । ସେହିପରି ଖ୍ୟାଉ = ଖ୍ୟାତି । ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ରେ ବିଖ୍ୟାଉ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ।

ମର୍ତିକୁ ନୁଆସତି ପାତାଳ ଭୁବନୁ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୬ (ଶାନ୍ତନୁ ଉପାଖ୍ୟାନ)

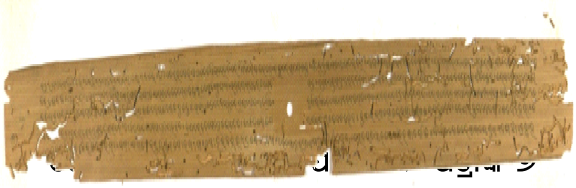

ମର୍ତ = ମର୍ତ୍ୟ । ସାରଳା ସାହିତ୍ୟରେ ଏକକ ବ୍ୟଞ୍ଜନ = ସଂଯୁକ୍ତ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ର୍ତ୍ୟ ବଦଳରେ ତ ର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି । ଏହାର ଆଧୁନିକ ରୂପ ହେଉଛି **ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ।**

୨.ସାଧାରଣ ଅକ୍ଷର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଭ୍ରାନ୍ତି (ଉ/ଭ)

ସତ୍ୟଯୁଗ ସତର ଲକ୍ଷ **ସତାଣୋଇ** ସହଶ୍ର ବରସ ଗଲା ଗୋ.ମ.୧୦; ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୨୩ (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

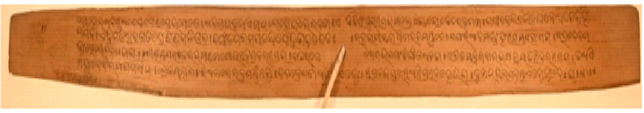

ପୋଥି ଚିତ୍ର:୨ ଗୋ.ମ.୧୦; ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୨୩

ସତ୍ୟ ଯୁଗ ସତର **ଲକ୍ଷ ଅଠାଅଶୀ** ସହସ୍ର ବରଷ ଆ.ବ (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

ସତ୍ୟଯୁଗ ସତର **ଲକ୍ଷ ସତାନୋଇ** ସହସ୍ର ବରଷ କୃ.ଚ.ସା (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହଗୋ.ମ.୧୦; ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୨୩ରେ **ସତାଣୋଇ** ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଠ୍ୟ ଯଥା ଆର୍ତ୍ତବଲ୍ଲଭ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପାଦିତ ସାରଳା ମହାଭାରତରେ **ସତାଣୋଇ** ସ୍ଥାନରେ ସତର **ଲକ୍ଷ ଅଠାଅଶୀ**ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଛି । ସେହିପରି କୃଷ୍ଣଚରଣ ସାହୁଙ୍କ . ସମ୍ପାଦିତ ସାରଳା ମହାଭାରତରେ **ସତର ଲକ୍ଷ ସତାନୋଇ** ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ।

୩.ଶ୍ରବଣ ଓ ଉଚ୍ଚାରଣ ଜନିତ ତ୍ରୁଟି :

ଏକବିସଂ ପୁରସ **ପରିଯନ୍ତେ** ପିତୃଲୋକେ ନରକଗତୀ ଗୋ.ମ.୧୦;ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୨୩ (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

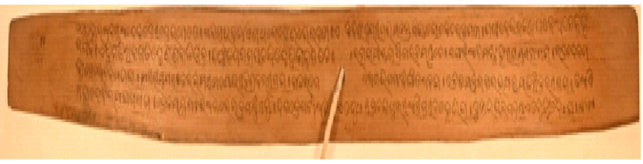

ପୋଥି ଚିତ୍ର:୩ ଗୋ.ମ.୧୦; ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୨୩

ଯେକୋଇଶ ପୁରୁଷ **ପରିଯନ୍ତେ** ପିତୃ ଲୋକଙ୍କୁ ଅଗତି ଆ.ବ;

ଏକତ୍ରିଶ **ପରିଯନ୍ତେ** ପିତୃ ନର୍କ ଗତି କ.ପ୍ରି.କ;

ଏକୋଇଶ ପୁରୁଷ **ପରିଯନ୍ତେ** ପିତୃଲୋକଙ୍କୁ ଅଗତି କୃ.ଚ.ସା;

ଯେକୋଇଶ ପୁରୁଷ **ପରିଯନ୍ତେ** ପିତୃଲୋକଙ୍କୁ ଅଗତି କୃ.ଚ.ସା;

ଯେକୋଇଶ ଜନ୍ମ **ପର୍ନ୍ତେ** ପିତୃଲୋକେ **** ଓ.ଆର୍.ପି. ୧୨୪୫; (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

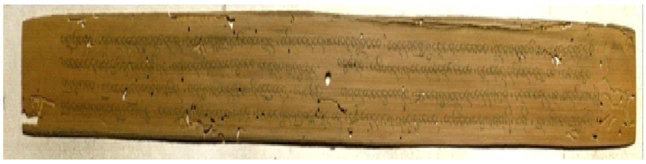

ପୋଥି ଚିତ୍ର:୪ ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫

ଯେକ ବିଂଶ **ପର୍ଯେନ୍ତ** ପିତୃଲୋକେ ନର୍କଗତି । ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭ (ପୋଥି ୬, ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

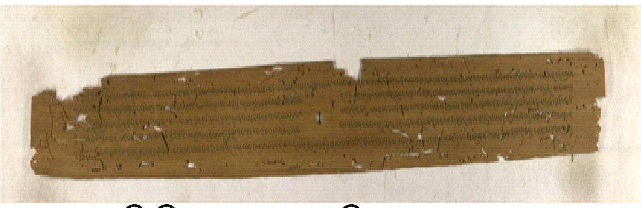

ପୋଥି ଚିତ୍ର:୫ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭

୪.ଦୃଷ୍ଟି ଦୋଷ ଜନିତ ତ୍ରୁଟି :

ଭରତର ନନ୍ଦନ ଯେ ଅଟଇ **ଭୂମନୁ** (ରାଧାରମଣ) (ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ)

ଆହେ। ଭ୍ରଥର ନନ୍ଦନ ଯେ ଅଟଇ ଭୂମନୁ ଆ.ବ. (ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ)

ଭ୍ରଥର ନନ୍ଦନ ଯେ ହୋଇଲୁ ଭୂମନୁ ତକୃ.ଚ.ସା (ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ)

ଭୂମନୁର ନନ୍ଦନ ହୋଇଲେ **ଭରତ** ଓ.ଆର୍.ପି.-୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୨୦(ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ)

ପୋଥି ଚିତ୍ର:୬ ଓ.ଆର୍.ପି.-୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୨୦

ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ ଓ.ଆର୍.ପି.-୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୨୦ରେ **ଭୂମନୁର** ନନ୍ଦନ **ଭରତ** ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଠ୍ୟରେ **ଭରତର** ନନ୍ଦନ ଯେ ଅଟଇ **ଭୂମନୁ** ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ।

ଶୁକ୍ରର ଦୁହିତା ନାମ ଅଟେ ଦେବଯାନୀ (ରାଧାରମଣ) (ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ)

ଶୁର୍ଯର କନ୍ୟା ଅଟଇ ଦେବଯାନି ଗୋ.ମ.୧୦ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୧୦ (ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ)

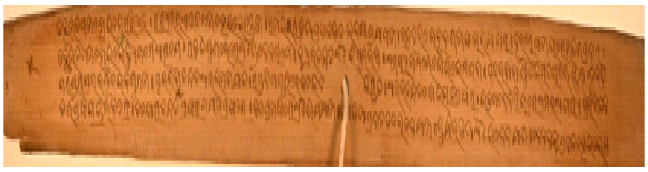

ପୋଥି ଚିତ୍ର:୭ ଗୋ.ମ.୧୦ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୧୦

ଶୁକ୍ରକଂର ତହୁଂ ଜାତ ହୋଇଲେ ଦୋହିତା ଅଟଇ ଦେବଯାନି ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨. ପତ୍ରାଙ୍କ ୫୫; (ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ)

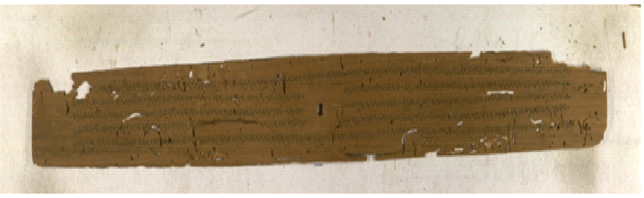

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୮ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨. ପତ୍ରାଙ୍କ ୫

ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନଗୋ.ମ.୧୦ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୧୦ ରେ **ଶୁର୍ଯର କନ୍ୟା** ଦେବଯାନୀ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଠ୍ୟରେ **ଶୁକ୍ରର ଦୁହିତା ବା କନ୍ୟା** ଦେବଯାନୀ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ।

ମାନବକୁଳେ ରାଜା **ବୁଦ୍ଧସେନ** ଓ.ଆର୍.ପି.-୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୮ (ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ)

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୯ ଓ.ଆର୍.ପି.-୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୮

ମାନବ କୁଳେ ରାଜା ଅଟଇ **ବୁଧସେନ** ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨. ପତ୍ରାଙ୍କ ୫୫; (ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ)

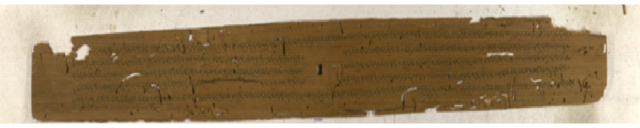

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୧୦ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨. ପତ୍ରାଙ୍କ ୫୫;

ମାନବ କୁଳରେ ରାଜା ଅଟେ **ବୁଧସେନ** (ରାଧାରମଣ) (ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ)

ମାନବକୁଳର ରାଜା ଅଟଇ **ବୁଧସେନ** ଆ.ବ. (ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ)

ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ ଓ.ଆର୍.ପି.-୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୮ରେ ମାନବକୁଳର ରାଜା ବୁଦ୍ଧସେନ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଠ୍ୟରେ ମାନବକୁଳର ରାଜା **ବୁଧସେନ** ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ।

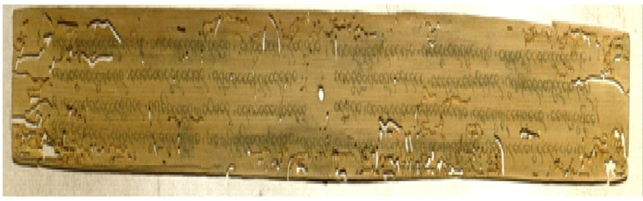

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୧୧ ଓ.ଆର୍.ପି.-୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୮

୫. ଅପରିଚିତ ଶବ୍ଦ ସ୍ଥାନରେ ପରିଚିତ ଶବ୍ଦର ପ୍ରୟୋଗ

ପାତାଳେ ଥାଇଂ ସେ ମଞ୍ଚକୁ **ଦ୍ୟନ୍ତି** ଦୃଷ୍ଟି ଆ.ବ. **(ଶାନ୍ତନୁ ଉପାଖ୍ୟାନ)**

ପାତାଳେ ଥାଇ ସେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ **କରଇ** ଦୃଷ୍ଟି ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫; ପତ୍ରାଙ୍କ ୨୫**(ଶାନ୍ତନୁ ଉପାଖ୍ୟାନ)**

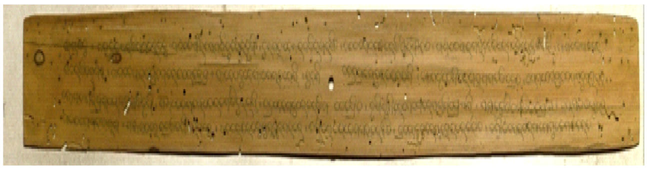

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୧୨ ଓ.ଆର୍.ପି.-୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୨୫

ପାତାଳେ ଥାଇ ସେ ମଞ୍ଚକୁ **କରନ୍ତି** ଦୃଷ୍ଟି ଗୋ.ମ.୧୦ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୨୦**(ଶାନ୍ତନୁ ଉପାଖ୍ୟାନ)**

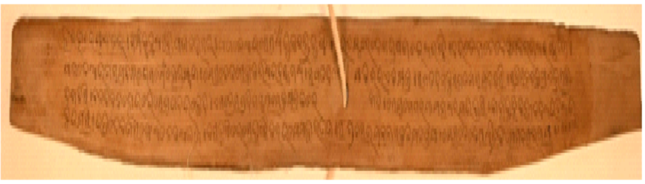

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୧୩ ଗୋ.ମ.୧୦ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୨୦

ଶାନ୍ତନୁ ଉପାଖ୍ୟାନର ଆର୍ତ୍ତବଲ୍ଲଭ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପାଦିତ ସାରଳା ମହାଭାରତରେ ଅପରିଚିତଶବ୍ଦ**ଦ୍ୟନ୍ତି**ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଠ୍ୟରେ **କରନ୍ତି ବା କରଇ**ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଠ୍ୟରେ **କରନ୍ତି ବା କରଇ**ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ଆର୍ତ୍ତବଲ୍ଲଭ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପାଦିତ ସାରଳା ମହାଭାରତରେ ଅପରିଚିତ ଶବ୍ଦ**ଦ୍ୟନ୍ତି**ସ୍ଥାନରେ ପରିଚିତ ଶବ୍ଦ ଭାବରେ**କରନ୍ତି**ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଛି ।

୬. ପୁନରାବୃତ୍ତି :

ସାତ ଶତ ଯୋଜନେକ ଯେ **ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ** କଲା (ରାଧାରମଣ) (ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ)

ଛାଡିତ **ନପାରଇ ନପାରଇ** ସତ୍ୟବ୍ରତେ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୮ (ପୋଥି ୬ ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

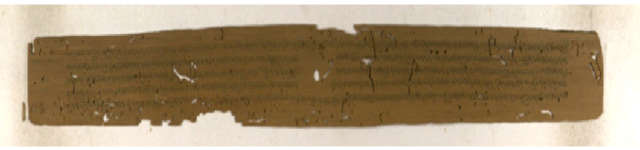

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୧୪ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୮

ରହ ରହ ଗଙ୍ଗା ବୋଲି ସାଂଯେଉନୁ ବୋଲି ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୮ (ପୋଥି ୬ ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

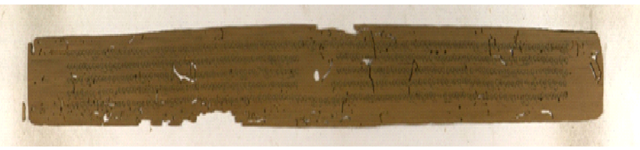

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୧୫ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୮

ଶିବ ଶିବ ବୋଲି ବାହୁଡିଲେ ତପଚାରି ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୮ (ପୋଥି ୬ ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

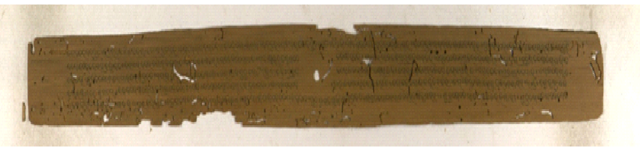

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୧୬ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୮

ସାରଳା ମହାଭାରତରେ ଶତ ଶତ, ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡେ, ରହ ରହ, ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ, ଶିବ ଶିବ ଭଳି କେତେକ ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

୭. ସମାକ୍ଷର ଯୋଗ

ଏହି ପ୍ରମାଣେ **ଆନଆନ** କଲେ ଓ.ଆର୍.ପି.-୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୨୦ (ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ)

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୧୭ ଓ.ଆର୍.ପି.- ୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୨୦

୮.ଅକ୍ଷର, ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟର କ୍ରମ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ମହାଶିବ କତିକି ଜେ ଲାଗୀଲା ମହାଯାଳା ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୪

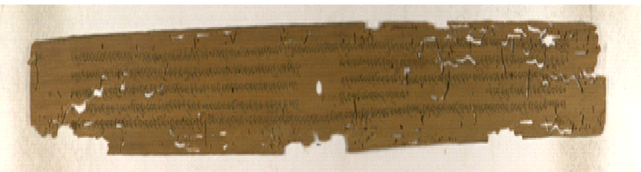

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୧୮ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୪

ତାପତୀର ତେଜ ଯେ ଲାଗିଲା ମହାଜାଳା (ଆ.ବ ଶମ୍ବୂରାଣ ଉପାଖ୍ୟାନ)

ରଦ୍ରର ସରିର ଯେ ଲାଗିଲା ମହାଯାଳା ଗୋ.ମ.୧୦ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୧୭ ଶମ୍ବୂରାଣ ଉପାଖ୍ୟାନ)

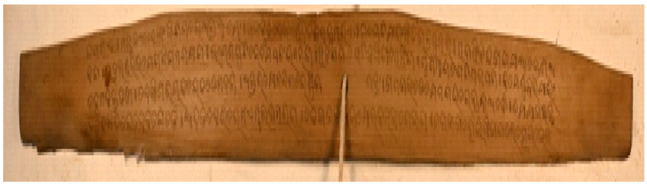

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୧୯ ଗୋ.ମ.୧୦ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୧୭

ତପ୍ତିର ତେଜ ଲାଗି ହେଲା ମହାଜ୍ୱାଳା ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୨୨ ଶମ୍ବୂରାଣ ଉପାଖ୍ୟାନ)

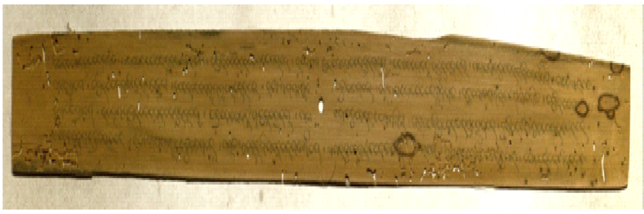

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୨୦ ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୨୨

ତାପତିର ତେଜ ଲାଗି ହେଲା ମହାଜ୍ୱଳା ମିଳିଲେ (କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟି କମ୍ପାନୀ, ଶମ୍ବୂରାଣ ଉପାଖ୍ୟାନ)

ତାହାର ତେଜ ଲାଗିଣ ପାଇ ମହାଜ୍ୱାଳା (ରାଧାରମଣ, ଶମ୍ବୂରାଣ ଉପାଖ୍ୟାନ)

ତପତୀର **ତେଜକାନ୍ତି** ଅନଳ ପରାୟ (ରାଧାରମଣ, ଶମ୍ବୂରାଣ ଉପାଖ୍ୟାନ)

ତାପତିର **ତେଜ** ଅଟଇ ଅନଳ ପ୍ରାୟେ (କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟି କମ୍ପାନୀ, ଶମ୍ବୂରାଣ ଉପାଖ୍ୟାନ)

କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଅକ୍ଷର,ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟର କ୍ରମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଛି ।

ତାପତିସ୍ଥାନରେ ରଦ୍ରର ସରିର, ତେଜ ସ୍ଥାନରେ ତେଜକାନ୍ତି ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି ।

୯. ପ୍ରାକୃତ ଶବ୍ଦ ସ୍ଥାନରେ ସଂସ୍କୃତ ଶବ୍ଦ (ପରଶମଣି/ସ୍ୱର୍ଶମଣି)

ବସନକୁଣ୍ଡଳ ଗନ୍ଧ **ରତ୍ନଂ** ଚନ୍ଦନ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ-୫୪ ବଂଶାନୁଚରିତ)

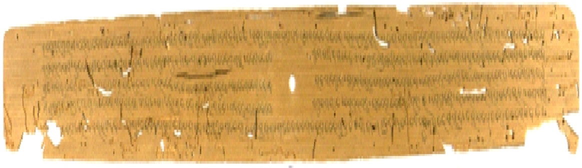

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୨୧ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ-୫୪

୧୦.ସାଧାରଣ ସମରୂପତା ହେତୁ ଶବ୍ଦର ଅଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ (ବେଶ/କେଶ)

ଚନ୍ଦ୍ର ହରିଲା ବୃହସ୍ପତିଙ୍କ **ଭାର୍ଯ୍ୟା** ତାରା ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୭,(ବଂଶାନୁଚରିତ)

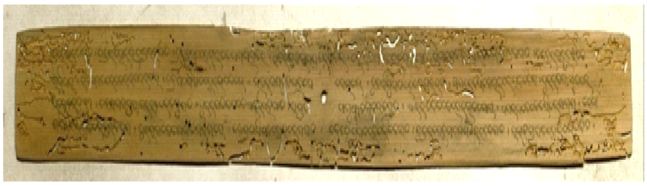

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୨୨ ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୭

ଉପହାର ଗନ୍ଧ ରତ୍ନଂମାନ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ-୫୪ ବଂଶାନୁଚରିତ)

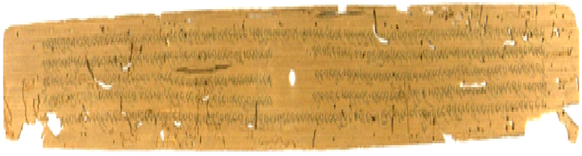

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୨୩ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ-୫୪

୧୧. ଅକ୍ଷର ବୃଦ୍ଧି

- ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତି ହେତୁ ।

- ଦୁଇ ପଂକ୍ତିର ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ପଂକ୍ତିର ଆଗମ ।

ସେ ବିଭା ପୁଣ ହୋଇଲେ **ନବ ଜେ ଯୁବତି** ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨. ପତ୍ରାଙ୍କ ୫୫; (ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ)

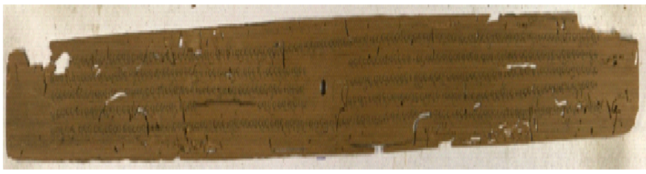

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୨୪ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ-୫୫

ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ରେ ନବ ଜେ ଯୁବତି ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ଏହା ନବଯୁବତୀ (ନଅ ଜଣ ଯୁବତୀ) ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି ।

ତାହାର କୁଳେ ଉପୁଜିଲା ନବ ଜେ ସଉତି । ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨. ପତ୍ରାଙ୍କ ୫୫;

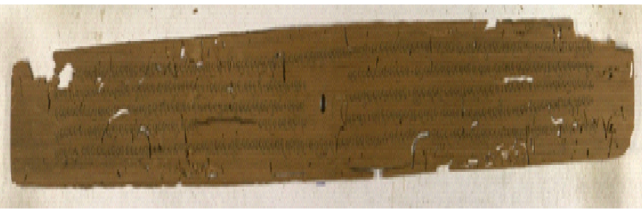

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୨୫ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ-୫୫

ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ରେ **ନବ ଜେ ସଉତି** ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ଏହା ନବସନ୍ତତି (ନଅ ଜଣ ସନ୍ତାନ) ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି ।

- ପ୍ରକ୍ଷିପ୍ତ – ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଆଗମ –

ଦଇତ ଦାନବେ **ଯଇତ୍ତା** ନିଯ ନଗ୍ରି ଭୂମି ଯାଜନଗ୍ରି ଦଖିଣ ବାରଣାସି **ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨-ପତ୍ରାଙ୍କ ୭୦; (ସାରଳା ବନ୍ଦନା)**

ଯଇତ୍ତା =ଜଇନ୍ତା

ଜଇନ୍ତାର ନିଜ ଭୂମି ଯାଯନଗ୍ରି **ଗୁପତ ବାଣରାସି** କୃ.ଚ.ସା **(ସାରଳା ବନ୍ଦନା)**

ଜୟନ୍ତାର ନିଜ ଭୂମି ଯାଜନଗ୍ର ନିକଟେ **ଦକ୍ଷିଣ ବାଣରାସି** ଆ.ବ. **(ସାରଳା ବନ୍ଦନା)**

ଯଇନ୍ତା ନିଯ ନଗ୍ରି ଭୂମି ଯାଜ ନଗ୍ରି ଦଖିଣ ବାରଣାସି ଗୋ.ମ.୧୦ **(ସାରଳା ବନ୍ଦନା)**

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୨୬ ଗୋ.ମ.୧୦

ଯାଜନଗ୍ରି,ଯାଯନଗ୍ରି, ଯାଜନଗ୍ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଯାଜପୁର ହୋଇଛି (ମୂଳ ଶବ୍ଦରେ ନୂତନ ଶବ୍ଦ ଗୁପତ ବାଣରାସି ଓ ଦକ୍ଷିଣ ବାଣରାସିର ଆଗମ ହୋଇଛି)

ଏକ ପ୍ରକାର ଲେଖାର ପ୍ରଭାବ ହେତୁ ପାଠର ଅଭିବୃଦ୍ଧି

୧୨. ଶବ୍ଦ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ

ଆପଣେ ଅନୁସରି ଭୀଆଇଲେ ସପତଦିପା ପୃଥି ,ଗୋ.ମ.୧୦; ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୧୩

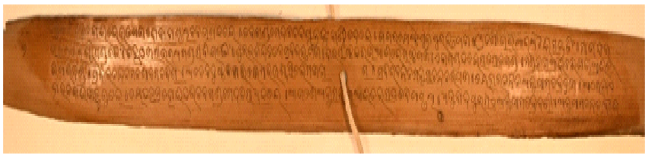

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୨୭ ଓ ଗୋ .ମ. ୧୦; ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୧୩

ନବଖଣ୍ଡ ପୃଥି ବାଣ୍ଟିକରି ଦିୟେ। (ଦିୟେ=ଦେଲେ) ଗୋ.ମ.୧୦ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୧୦

ପୃଥି=ପୃଥିବୀ । ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଧ୍ୱନିର ଆଗମ ଫଳରେ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ପୃଥିବୀ ବଦଳରେ ପୃଥିର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି।

୧୩. ମୂଳ ଶବ୍ଦ ସ୍ଥାନରେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ସଂସ୍ଥାନ ।

ଯେବେ **କରନ୍ତି** ଅନୀତି କୃ.ଚ.ସା **(ଶାନ୍ତନୁ ଉପାଖ୍ୟାନ)**

ଦଇତେ ଦାନବେ **କରଊି ଅରିଷ୍ଟ** ଦିତି ଓ.ଆର୍.ପି. ୧୨୪୫; ପତ୍ରାଙ୍କ ୨୪ **(ଶାନ୍ତନୁ ଉପାଖ୍ୟାନ)**

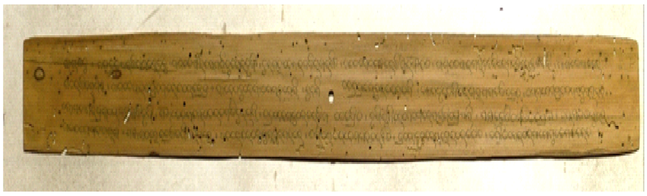

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୨୮ ଓ.ଆର୍.ପି. ୧୨୪୫; ପତ୍ରାଙ୍କ ୨୪

ଦଇତ୍ୟ ଦାନବ ଯେହୁ **କରନ୍ତି** ଅନୀତି, ରାଧାରମଣ **(ଶାନ୍ତନୁ ଉପାଖ୍ୟାନ)**

********* ଜେବେ **କରଊି** ଅନିତି ଓ.ଆର୍.ପି. - ୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୬ **(ଶାନ୍ତନୁ ଉପାଖ୍ୟାନ)**

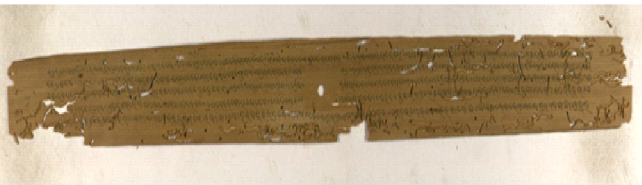

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୨୯ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୬

ଯେମଊେ ପୀତା ଘରେ ଅଛି ଗଙ୍ଗା ବାଳି ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨; ଯେମଊେ = ଯେମନ୍ତେ=ଏମନ୍ତେ । ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୬)

କୁମାରି ମାନକଂ ସଙ୍ଗେ ଖେଳଊି କୁତୋହଳି ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨; **ଖେଳଊି = ଖେଳନ୍ତି**

ଯେ ସମ୍ବର ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ବରିଲି ସବୁଊି ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୫, ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୩୦ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୫

ଅଊରିକ୍ଷେ ଚଳିଗଲା ଶୁନ୍ୟେ ସେହୁ ପଥ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୩ ଶମ୍ବୂରାଣ ଉପାଖ୍ୟାନ)

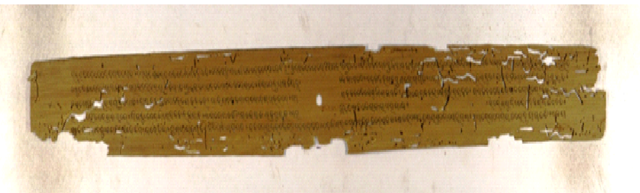

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୩୧ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୩

ସାରଳା ସାହିତ୍ୟରେ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ 'ଯ' ବଦଳରେ 'ଜ' ଏବଂ 'ନ୍ତ' ବଦଳରେ 'ଊ' ର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି ।

ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପ **ଭ୍ରଥଖଣ୍ଡ** ଓଡରାଷ୍ଟ ମଣ୍ଡଳେ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨-ପତ୍ରାଙ୍କ ୭୦ (ସାରଳା ବନ୍ଦନା)

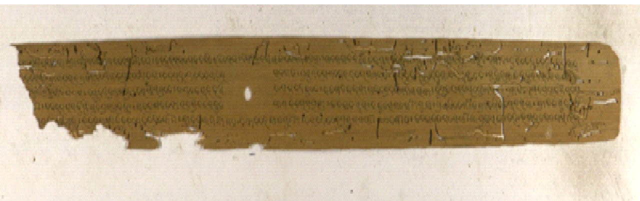

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୩୨ ଓ.ଆ.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭୦

ଯମ୍ବୋଦ୍ୱିପ **ଭରଥ** ଖଣ୍ଡ ଓଡରାଷ୍ଟ୍ର ମଣ୍ଡଳେ ଗୋ.ମ ୧୦ (ସାରଳା ବନ୍ଦନା)

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୩୩ ଗୋ.ମ ୧୦

ଜମ୍ବୋ ଦ୍ୱୀପ **ଭ୍ରଥ** ଖଣ୍ଡ ଓଡ ରାଷ୍ଟ୍ର ମଣ୍ଡଳେ କୃ.ଚ.ସା ଓ ଆ.ବ. (ସାରଳା ବନ୍ଦନା)

ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପ **ଭ୍ରତଖଣ୍ଡ** ଉଡାଷ୍ଟ୍ର ମଣ୍ଡଳେ, ରାଧାରମଣ(ସାରଳା ବନ୍ଦନା)

ଭ୍ରଥ = ଭରତ

ଶ୍ରୀ ମହାଭାରଥ ଜହୁଂ ହୋଇଲା ମହାଭାରା ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୬, ମହାଭାରତ ପ୍ରଶସ୍ତି

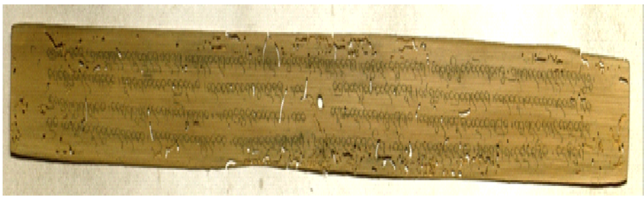

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୩୪ ଓ.ଆର୍.ପି.- ୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୬

ମହାଭାରଥ ନାମ ଜେ ହୋଇଲା ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭୧ ମହାଭାରତ ପ୍ରଶସ୍ତି

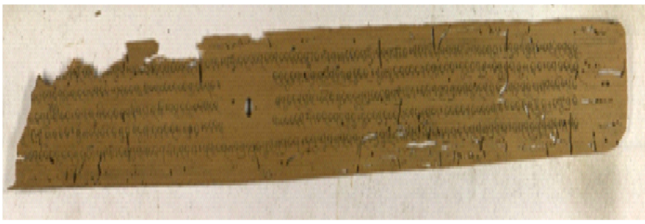

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୩୫ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭୧

'ତ' ମହାପ୍ରାଣୀଭବନରେ 'ଥ'ରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି ।

୧୪.ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଣ୍ଣ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ (ବିନିମୟ/ବିନିୟମ) ।

ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଅର୍ଘ୍ଯ ଘେନି ପଖାଳିଲେ ପାଦବେନି ଗୋ.ମ.୧୦ (ବଂଶାନୁଚରିତ)ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୦୮

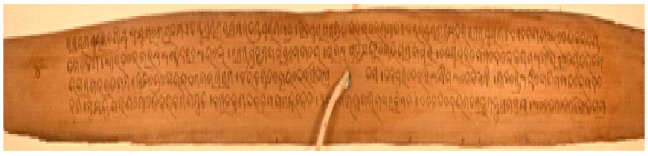

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୩୬ ଗୋ.ମ.୧୦ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୦୮

ଶ୍ରୀହସ୍ତେ **ଅର୍ଘ** ଘେନୀ ପଖାଳିଲା ପାଦବେନି ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ -୫୪ବଂଶାନୁଚରିତ)

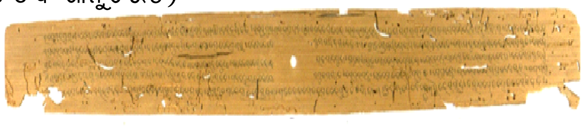

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୩୭ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ-୫୪

ଅର୍ଘ=ଅର୍ଘ= ଅର୍ଘ। ସାରଳା ସାହିତ୍ୟରେ ଏକକ ବ୍ୟଞ୍ଜନ = ସଂଯୁକ୍ତ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ନିୟମରେ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଘ ବଦଳରେ ଘ୍ୟ ର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି ।

ମାଳାଘେନୀ ତାପତି ମିଳିଲା ସନିଧ୍ୱେଣ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୫, ଶମ୍ବୁରାଣ ଉପାଖ୍ୟାନ)

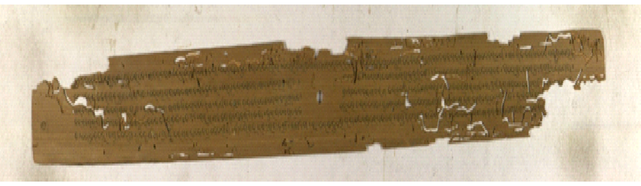

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୩୮ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ-୫

ସନିଧ୍ୱେଣ= ସନ୍ନିଧେଣ । ସାରଳା ସାହିତ୍ୟରେ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ନ ବଦଳରେ ନ୍ନ ର ଏବଂ ଧ୍ୱ ବଦଳରେ ଧ ର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି । ଓ.ଆର୍.ପି ୩୬୨ ରେ ସନିଧ୍ୱେଣ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ।

କୁରୁର ନନ୍ଦନ **ଜେ** ଯଜାତି ପ୍ରକାଶେ ଓ.ଆର.ପି.-୩୬୨. ପତ୍ରାଙ୍କ ୫୫; (ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ)

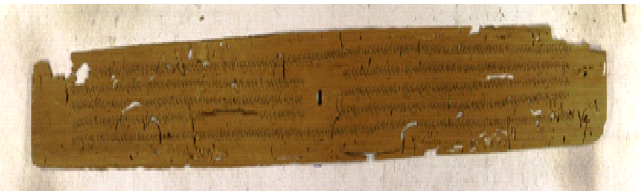

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୩୯ ଓ.ଆର୍.ପି ୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ-୫୫

କୁରୁ= କୁର ସାରଳା ସାହିତ୍ୟରେ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ରୁ ବଦଳରେ ର ର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି। ଜେ=ଯେ ସାରଳା ସାହିତ୍ୟରେ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଯ ବଦଳରେ ଜ ର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି । ସେହିଭଳି ଯଜାତି=ଯଯାତି ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ **ଯ ବଦଳରେ ଜ ର ବ୍ୟବହାର** ହୋଇଛି ।

୧୫. ମାତ୍ରା ଲୋପ ହେତୁ ଶବ୍ଦ ବିଭ୍ରାନ୍ତି (ଘର୍ଣ୍ଣୟମାନ/ଘୂର୍ଣ୍ଣୟମନ) ।

ନବ**ଦିପ** ସପ୍ତ ସାଗର **ରଞ୍ଜିଲେ** ବସୁମତି ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ- ୫୫ (ବଂଶାନୁଚରିତ)

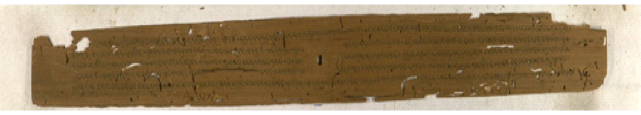

ପୋଥିଚିତ୍ର:୪୦ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ-୫୫

ନବଦିପ=ନବଦ୍ୱୀପ ସାରଳା ସାହିତ୍ୟରେ ଏକକ ବ୍ୟଞ୍ଜନ=ସଂଯୁକ୍ତ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦି ବଦଳରେ ଦ୍ୱୀ ର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି । ରଞ୍ଚିଲେ=ରଚିଲେ ସାରଳା ସାହିତ୍ୟରେ ସଂଯୁକ୍ତ ବ୍ୟଞ୍ଜନ= ଏକକ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ନିୟମରେ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ବଦଳରେ ଚ ର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି ।

ଚନ୍ଦ୍ରନାମେ ଯୋଗ କାଶିପ ନାମେ କରଣ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨; (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ) ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୮

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୪୧ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ -୧୮

ଯେହେର୍ଣ୍ଣେକ ଦୁତ **ବାକ୍ୟଟୀ** କଲେ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୮(ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

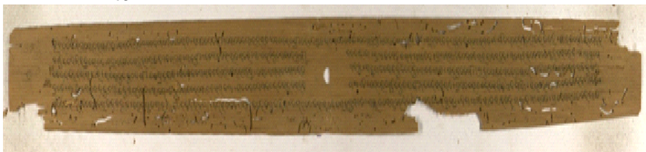

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୪୨ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ-୧୮

ଯମୁନା କୁଳେଣ ରହିଲେ ନୀଜ **ରାକ୍ୟେ** ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୯(ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

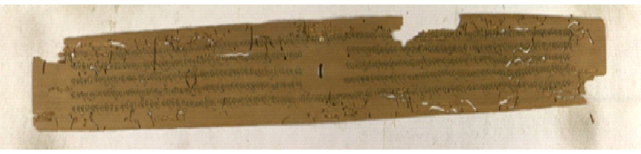

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୪୩ ଓ.ଆର୍.ପି.୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ-୯

୧୬. ପଦ ବା ଶବ୍ଦର ବିକୃତ ରୂପ ଗ୍ରହଣ

ଅବିଭାଇ କନ୍ୟା ପିତାଘରେ ହୋଇଲେ **ରଯବତୀ** ଗୋ.ମ.୧୦; (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ) ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୨୩

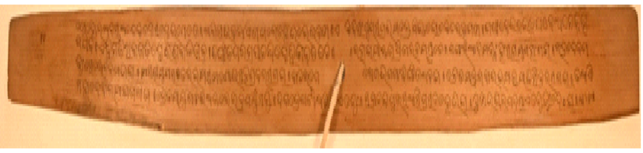

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୪୪ ଗୋ.ମ.୧୦; ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୨୩

ଅବିଭାଇତା ଦୋହିତା ପିତା ଘରେ ହୋଇଲେ ରଜବତୀ ଓ.ଆର.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭ (ପୋଥି ୬) (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

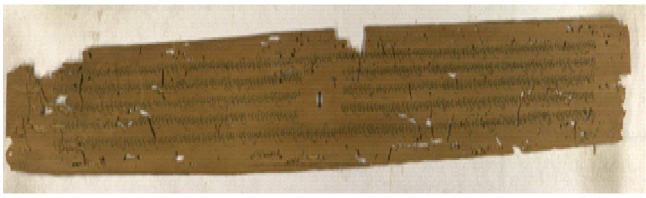

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୪୫ ଗୋ.ମ.୧୦; ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭ (ପୋଥି ୬)

ଅବିଭାୟୀ ଦୋହିତା ପିତା ଘରେ ହୋଇଲେ ରଜବତୀ ଆ.ବ; (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

ଅବବାହୀ ପିତା ଘରେ ହେଲେ ରଜୋବତୀ କ.ପ୍ରି.କ; (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

ଅବିବାହୀ ଦୋହିତା ପିତା ଘରେ ହେଲେ ରଜବତୀ କୃ.ଚ.ସା; (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

ଦୁହିତା **ଅବିଭାଇ** ପିତା ଘରେ ହେଲେ ରଜବତି ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫; ପତ୍ରାଙ୍କ ୨୭(ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

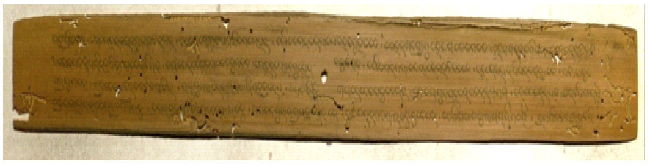

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୪୬ ଓ.ଆର୍.ପି.୧୨୪୫; ପତ୍ରାଙ୍କ ୨୭

୧୭. ଅନ୍ଧଯୁକ୍ତିର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ପ୍ରୟୋଗ (କୁଞ୍ଚ/କୁଞ୍ଚି ଛିଦ୍ର)

ମାଗ୍ୱ ଦେଇ ବର ଗୋ ଜେ ତୋହୋର ଇଛା ଓ. ଆର୍.ପି.- ୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭ (ପୋଥି ୬) (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

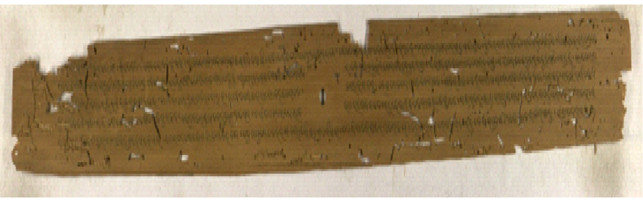

ପୋଥି ଚିତ୍ର ୪୭ ୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭ (ପୋଥି ୬)

ମାଳା ଦେଇଣ **ବରଣ** କରିବୁ ଗୋ ବସ୍ମା ରା.ରା; (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ) **ମାଳାଦେଇଂବର** ଗୋ ଯେ ହୋହୋର ମନବାଞ୍ଛାଂ ଗୋ.ମ.୧୦; (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ) ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୨୨

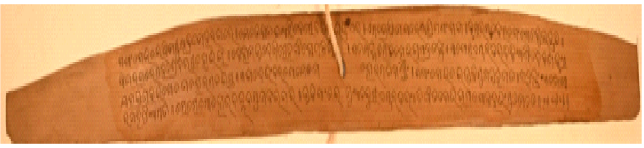

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୪୮ ଗୋ.ମ.୧୦; ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୨୨

ମାଳା ଦେଇଂ ବର ଗୋ ଯେ ତୋହୋର ମନବାଞ୍ଛା ଆ.ବ; (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

ମାଳା ଦେଇ **ବର** ଗୋ ଯେ ତୋର ମନୋବାଞ୍ଛା କ.ପ୍ରି.କ; (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

ମାଳା ନେଇଂ ବର ଗୋ ଯେ ତୋହୋର ମନ ଇଛା କୃ.ଚ.ସା; (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ)

ସାରଳା ମହାଭାରତ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ **ବରଣ** ବଦଳରେ ବର ଓ **ମାଳା** ବଦଳରେ **ମାଗ୍ୟ** ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି

୧୮. ପଦ୍ୟାତ୍ମକ ଶବ୍ଦଟି ଗଦ୍ୟାତ୍ମକ:

କୁମ୍ଭରଷି ନନ୍ଦନ ଅଗସ୍ତି ମର୍ହର୍ଷି ଓ.ଆର୍.ପି. ୩୬୨; (ମହାଭାରତ ପ୍ରଶସ୍ତି) ପତ୍ରାଙ୍କ ୭୧

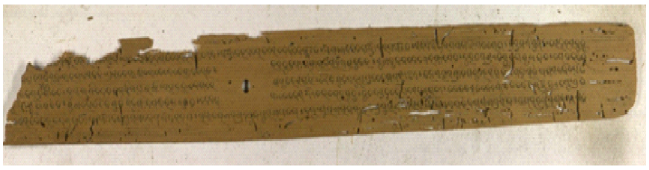

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୪୯ ଓ.ଆର୍.ପି. ୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭୨

କୁମ୍ଭମୁନି ନନ୍ଦନ ଅଗସ୍ତି ମହାରସି ଗୋ.ମ ୧୦ (ମହାଭାରତ ପ୍ରଶସ୍ତି) ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୦୭

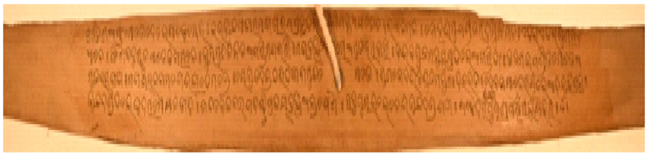

ପୋଥି ଚିତ୍ର : ୫୦ ଗୋ.ମ ୧୦, ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୦୭

ଚାରିଲକ୍ଷ ବତୀସ ସହଶ୍ର ଯୋଗଲଏ ମହାତମା ଗୋ.ମ ୧୦ (ମହାଭାରତ ପ୍ରଶସ୍ତି) ପତ୍ରାଙ୍କ ୫,୬

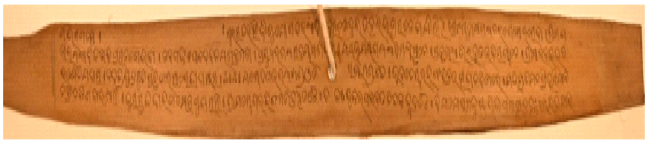

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୫୧ ଗୋ.ମ ୧୦, ପତ୍ରାଙ୍କ ୫୬

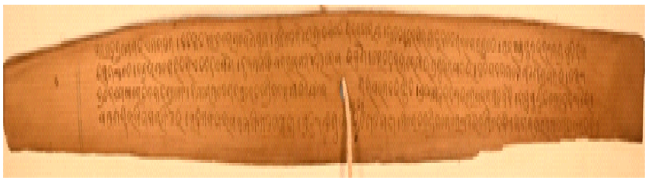

ପୋଥି ଚିତ୍ର ୫୨ ଗୋ.ମ ୧୦, ପତ୍ରାଙ୍କ ୫୬

ବୈବଶ୍ଵତ ମନୁ **ପୁଚ୍ଛା କଲେ ଅଗସ୍ତୀକୀ** ଓ.ଅର୍.ପି. – ୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭୨ (ମହାଭାରତ ପ୍ରଶସ୍ତି)

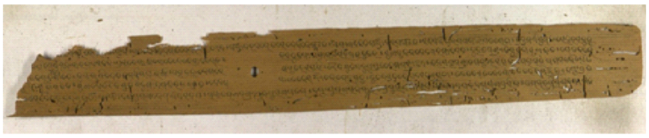

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୫୩ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭୨

ଯେଥୁଂ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲା ଯମଦ କୃ.ଚ.ସା, ଆର୍ତ୍ତବଲ୍ଲଭ (ବଂଶାନୁଚରିତ)

ଯେଥୁଂ ଜେ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲା ଯମଦ ଓ.ଆର୍.ପି. ୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ – ୫୪ (ବଂଶାନୁଚରିତ)

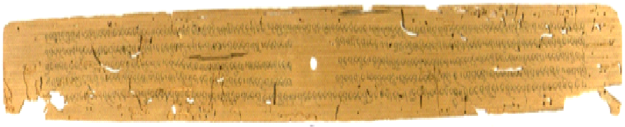

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୫୪ ଓ.ଆର୍.ପି. – ୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୫୪

ମହାଭାରତ ଉଚାରି ଯେହା ତହୁଂ ଉତ୍ପତି ଓ.ଆର.ପି. ୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୬ (ବଂଶାନୁଚରିତ)

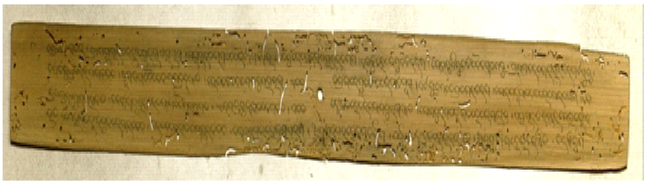

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୫୫ ଓ.ଆର.ପି. ୧୨୪୫ ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୬

'ମହାତମା' ପଦ୍ୟାତ୍ମକ ଶବ୍ଦଟି ଗଦ୍ୟାତ୍ମକ ହୋଇ 'ମହାତ୍ମା' ବ୍ୟାବହାର ଫଳରେ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଛି। 'ମହରଷି' ଅଥବା 'ମହାରସି' ପଦ୍ୟାତ୍ମକ ଶବ୍ଦଟି ଗଦ୍ୟାତ୍ମକ ହୋଇ 'ମହର୍ଷୀ' ବ୍ୟବହାର ଫଳରେ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଅଛି। ବଇବସ୍ତୁତ ମନୁ ଅଥବା 'ବଇବଶ୍ଵତ ମନୁ' ପଦ୍ୟାତ୍ମକ ଶବ୍ଦଟି ଗଦ୍ୟାତ୍ମକ ହୋଇ 'ବୈବସ୍ଵତମନୁ' ବ୍ୟବହାର ଫଳରେ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଅଛି। 'ଉତପତ୍ତି' ପଦ୍ୟାତ୍ମକ ଶବ୍ଦଟି ଗଦ୍ୟାତ୍ମକ 'ଉତ୍ପତ୍ତି' ବ୍ୟବହାର ଫଳରେ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଅଛି।

ଭୁବନେସ୍ୱର ଲିଗଂ ଚିତ୍ର ଉତ୍ପଳା ନଦିତୀରେ ଗୋ.ମ ୧୦, (ସାରଳା ବନ୍ଦନା) ୧୦୫

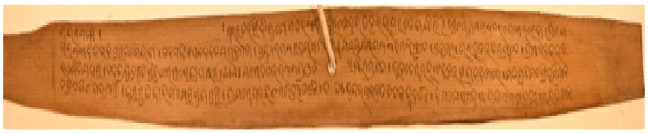

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୫୬ ଗୋ.ମ ୧୦, ପତ୍ରାଙ୍କ ୧୦୫

ଉତ୍ପଳେଶ୍ୱର ଲିଂଗ ଚିତ୍ର ଉତ୍ପଳା ନଦୀର କୂଳେ କୃ.ଚ.ସା ଓ ଆ.ବ. (ସାରଳା ବନ୍ଦନା)

'ଚିତ୍ରଉତ୍ପଳା' ପଦ୍ୟାତ୍ମକ 'ଶବ୍ଦଟି ଗଦ୍ୟାତ୍ମକ ହୋଇ 'ଚିତ୍ରୋତ୍ପଳା' ବ୍ୟବହାର ସନ୍ଧି ହୋବା ଫଳରେ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଅଛି ।

ମହାବ୍ରହ୍ମଂ ବେତା ସେ ଅମୃତ ରସ ଭାସି ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭୧ (ମହାଭାରତ ପ୍ରଶସ୍ତି)

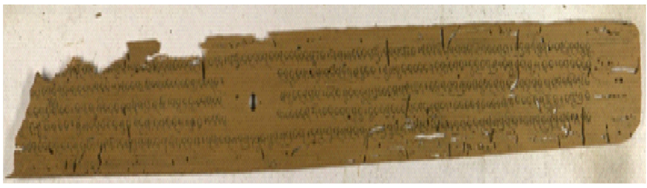

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୫୭ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭୧

ମହାବ୍ରହ୍ମ ବେତା = ମହାବ୍ରହ୍ମବେତ୍ତା **ସାରଳା ସାହିତ୍ୟରେ ଏକକ ବ୍ୟଞ୍ଜନ = ସଂଯୁକ୍ତ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ 'ତ' ବଦଳରେ 'ତ୍ତ' ର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି ।**

୧୯. ବିଶେଷ୍ୟ ଶବ୍ଦ ବିଶେଷଣ ଶବ୍ଦ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର:

ବିଜୟେ **ସୁନ୍ଦରୀ** ଯାଇଁ ହେମବନ୍ତ କବି , କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟି କମ୍ପାନୀ **ବିଶେଷ୍ୟ ଶବ୍ଦ,** ଶମ୍ଭୁରାଣ ଉପାଖ୍ୟାନ)

ଶମ୍ଭୁରାଣ ବିଳାସଇ **ସୁନ୍ଦରୀ** ତାପତୀ **ବିଶେଷଣ ଶବ୍ଦ,** ଶମ୍ଭୁରାଣ ଉପାଖ୍ୟାନ)

ସମ୍ଭୁରାଣ ବିକଳ **ଶୁନ୍ଦେର** ତାପତିକି । **ବିଶେଷଣ ଶବ୍ଦ,** ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୩ଶମ୍ଭୁରାଣ ଉପାଖ୍ୟାନ)

ଅମୃତ-ନାମେଣ ଜାତେକ ରୋହେଣୀ ବୃଷଜାତି କୃ.ଚ.ସା (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ) **ବିଶେଷ୍ୟ ଶବ୍ଦ**

ଅମୃତ ଯୋଗେ ଜାତ ରୋହିଣୀ ବୃଷ ଜାତି କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟି କମ୍ପାନୀ (ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ) **ବିଶେଷଣ ଶବ୍ଦ**

ମହାବ୍ରହ୍ମଂ ବେତା ସେ **ଅମୃତ** ରସ ଭାସି ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭୧(ମହାଭାରତ ପ୍ରଶସ୍ତି) **ବିଶେଷଣ ଶବ୍ଦ**

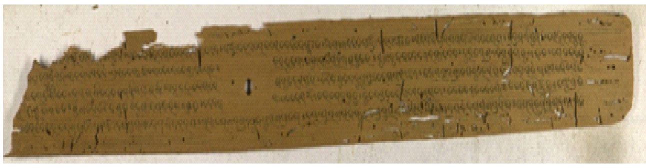

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୫୮ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୭୧

ସୁନ୍ଦରୀବିଶେଷ୍ୟ ଶବ୍ଦଟି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦ **ସୁନ୍ଦରୀ ତାପତୀ**ରେ ବିଶେଷଣ ଶବ୍ଦ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି । ସେହିପରି **ଅମୃତ**ବିଶେଷ୍ୟ ଶବ୍ଦଟି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦ **ଅମୃତ ରସ**ରେ ବିଶେଷଣ ଶବ୍ଦ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି ।

୨୦. ବିଶେଷଣ ଶବ୍ଦ ବିଶେଷ୍ୟ ଶବ୍ଦ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର:

ନୋହଇ ମୁ ପଣ୍ଡିତ ମହା **ମୁର୍ଖ** ଯନ **ବିଶେଷଣ ଶବ୍ଦ,** (ଗୋ.ମ ୧୦ ସାରଳା ବନ୍ଦନା)

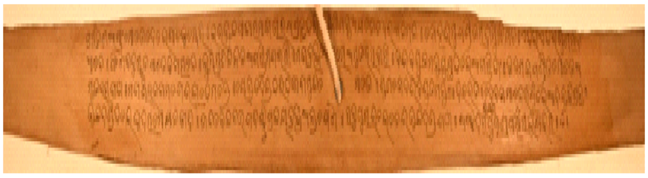

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୫୯ ଗୋ.ମ ୧୦

ଜନ୍ମରୁ **ମୁରୁଖ** ମୁହିଁ ନୁହଇ ପଣ୍ଡିତ **ବିଶେଷ୍ୟ ଶବ୍ଦ,** (ରାଧାରମଣ, ସାରଳା ବନ୍ଦନା)

ନୁହଇ ପଣ୍ଡିତ ମୁ ସହ **ମୁଖଜନ** (ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨, ପତ୍ରାଙ୍କ ୭୦ ସାରଳା ବନ୍ଦନା)

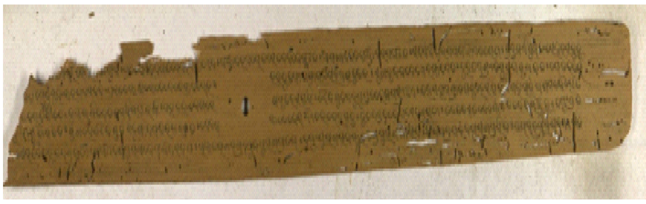

ପୋଥି ଚିତ୍ର: ୬୦ ଓ.ଆର୍.ପି.-୩୬୨ ପତ୍ରାଙ୍କ ୬୦

ଶ୍ରୀ ଯମେଶ୍ୱର ମହାଳିଂଗ ମଉଦଧିର **ଉତ୍ତର** ତଟେ ଆ.ବ. ସାରଳା ବନ୍ଦନା

ସେ ନୀଳ ସୁନ୍ଦର ଗିରି **ଉତ୍ତର** କଚ୍ଛାଡୋ କୃ.ଚ.ସା ସାରଳା ବନ୍ଦନା)

ସେ ନୀଳସୁନ୍ଦର ଗିରି **ଉତ୍ତର** କକ୍ଷରେ । ରା.ର, ସାରଳା ବନ୍ଦନା)

ସେ ନୀଳସୁନ୍ଦର ଗିରି **ଉତ୍ତର** କକ୍ଷରେ । ରା.ର, ସାରଳା ସାରଳା ବନ୍ଦନା)

ଉତ୍ତରେ ଝଙ୍କଡ ନାମେ ଅଚି ଗ୍ରାମଖଣ୍ଡି । ରା.ରା, ସାରଳା ସାରଳା ବନ୍ଦନା)

ମୁର୍ଖ ବିଶେଷଣ ଶବ୍ଦଟି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦମୁରୁଖରେ ବିଶେଷ୍ୟଶବ୍ଦ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି । ସେହିଭଳି ଉତ୍ତର ବିଶେଷଣ ଶବ୍ଦଟି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦ ଉତ୍ତରେ ବିଶେଷ୍ୟଶବ୍ଦ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି । ମୋଟାମୋଟି ଭାବରେ ସାରଳା ଦାସଙ୍କ ମହାଭାରତର ଭାଷାକୁ ଅବଲୋକନ କଲେ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ଦିଗରୁ ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି କଳ୍ପନାରେ

ରହିଥିବା ଭାଷା ସେହି ସମୟର ସମୃଦ୍ଧ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ ।

ଲେଖକ ଡକ୍ଟର ଅରବିନ୍ଦ ଦାସ ରେଭେନ୍ସା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, କଟକ, ଓଡିଆର ଡିଜିଟାଲ ମାନବବିଦ୍ୟା ଓ ଅନୁବାଦ ଅଧ୍ୟୟନ କେନ୍ଦ୍ରରେ କର୍ପସ ସମ୍ପାଦକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ତଥା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଦୀର୍ଘ ୨୧ ବର୍ଷର ଅଧ୍ୟାପନା ଓ ଗବେଷଣାର ଅଭିଜ୍ଞତା ରହିଛି ।

(କୃତଜ୍ଞତା: ଏହି ଗବେଷଣା ଗବେଷଣାତ୍ମକ ନିବନ୍ଧଟି ରେଭେନ୍ସା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଡିଜିଟାଲ ମାନବବିଦ୍ୟା ଓ ଅନୁବାଦ ଅଧ୍ୟୟନ କେନ୍ଦ୍ରର ସଂଯୋଜକ ପ୍ରଫେସର ଉର୍ମିଶ୍ରୀ ବେଦମତ୍ତାଙ୍କ ଅନୁମତି କ୍ରମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।)

ସହାୟକ ଗ୍ରନ୍ଥସୂଚୀ :

୧. ଓ.ଆର୍. ପି. ୩୬୨ ପୋଥି (ସାରଳା ମହାଭାରତ ଆଦିପର୍ବ, ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ସଂଗ୍ରାହଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର)

୨. ଓ.ଆର.ପି ୧୨୪୫ ପୋଥି (ସାରଳା ମହାଭାରତ, ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟସଂଗ୍ରହାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର)

୩. ଗୋ.ମ.୧୦ (ଗୋପୀନାଥ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ସାରଳା ମହାଭାରତ ପୋଥି (ଆଦିପର୍ବ ଖଣ୍ଡ, ଜାତୀୟ ଅଭିଲେଖାଗାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର)

୪. ଆର୍ତ୍ତବଲ୍ଲଭ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପାଦିତ ସାରଳା ମହାଭାରତ (ଆଦିପର୍ବ ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡ)

୫. କୃଷ୍ଣଚରଣ ସାହୁଙ୍କ ସମ୍ପାଦିତ ସାରଳା ମହାଭାରତ (ଆଦିପର୍ବ ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡ)

୬. ରାଧାରମଣସମ୍ପାଦିତ ସାରଳା ମହାଭାରତ (ଆଦିପର୍ବ ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡ)

୭. କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ପ୍ରକାଶିତ ସାରଳା ମହାଭାରତ (ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ,କଟକ)

୮. ଉର୍ମିଶ୍ରୀ ବେଦମତ୍ତାଙ୍କ ସମ୍ପାଦିତ ଆଦିପର୍ବ ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡରେ ଉପକ୍ରମଣିକା ନିବନ୍ଧ,**“The Making of Digital Sarala Mahabharata” (In press)**

୯. ସାରଳା ମହାଭାରତର ଭାଷାତାତ୍ତ୍ୱିକ ଅନୁଶୀଳନ, ପ୍ରକାଶନ ୧୯୯୪ ପ୍ରଫେସର ଧନେଶ୍ୱର ମହାପାତ୍ର, ଫ୍ରେଣ୍ଡସ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, ବିନୋଦ ବିହାରୀ କଟକ ତାରିଖ-୧୮ ଜୁନ୍ ୨୦୨୫ ଲେଖା ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ପତ୍ର ।

❖ ❖ ❖